

Wes-Kaapse Raad op Dobbelary en Wedrenne

Jaarverslag
2014/15

Wes-Kaapse Raad
op Dobbelary en Wedrenne

JAARVERSLAG

Vir die fiskale jaar 2014/15

Inhoud

Deel A: Algemene inligting

2. Lys van afkortings/akronieme	6
3. Voorwoord deur die Voorsitter	8
4. Oorsig van die Hoof Uitvoerende Beamppte	10
5. Verklaring van verantwoordelikheid en bevestiging van die akkuraatheid van die finansiële jaarverslag	13
6. Strategiese oorsig	14
7. Wetgewende mandate	15
8. Organisasoriese struktuur	17

Deel B: Prestasie-inligting

1. Ouditeur-Generaal se verslag: Voorafbepaalde doelwitte	20
2. Situasië-ontleding	20
3. Prestasie-inligting per program	23
4. Inkomste-invordering	53

Deel C: Korporatiewe beheer

1. Inleiding	56
2. Uitvoerende Gesag	56
3. Die Rekeningkundige Gesag - Die Raad	56
4. Risikobestuur	67
5. Interne kontrole	68
6. Interne Oudit en Ouditkomitees	68
7. Nakoming van wette en regulasies	69
8. Bedrog en korrupsie	69
9. Minimalisering van belangebotsing	69
10. Gedragskode	69
11. Gesondheid-, veiligheid- en omgewingskwessies	69
12. Maatskappysekretaris	69
13. Maatskaplike verantwoordelikheid	69
14. Verslag van die Ouditkomitee	70

Deel D: Menslike Hulpbronbestuur

1. Inleiding 74
2. Oorsig van menslike hulpbronstatistiek 75

Deel E: Finansiële inligting

1. Verslag van die Ouditeur-Generaal 84
2. Finansiële Jaarstate 86

1. Algemene inligting

Naam: Wes-Kaapse Raad op Dobbelary en Wedrenne

Straatadres: Oranjestraat 68
Tuine
Kaapstad 8001
Republiek van Suid-Afrika

Posadres: Posbus 8175
Roggebaai
8012

Telefoonnommer: +27 21 480 7400

Faksnommer: +27 21 422 2603

E-posadres: ceo@wcgrb.co.za

Webwerf: www.wcgrb.co.za

Eksterne ouditeure: Ouditeur-Generaal (SA)

Bankiers: Nedbank

Raadsekretaris: Heinrich Brink

Deel A

Algemene inligting

2. Lys van Afkortings/Akronieme

Die volgende akronieme, met die ooreenstemmende betekenis daarvan, word in hierdie verslag gebruik:

Afkorting/ Akroniem	Beskrywing
ADFIN / Adfin	Administrasie en Finansies
AARP	Algemeen aanvaarde rekeningkundige praktyk
BI	Billike indiensneming
BSEB	Breëbasis swart ekonomiese bemagtiging
DH	Departementshoof
Die Wet	Wes-Kaapse Wet op Dobbelary en Wedrenne, 1996
FICA	Wet op die Finansiële Intelligensiesentrum, 2001
FIS	Finansiële intelligensiesentrum
FJ	Finansiële jaarstate
FPWW	Forum vir perdewedrenne en -wedder
G2E	Global Gaming Exposition
GRAF	Dobbelaryreguleerders Afrika-forum
Grondwet	Die Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika, 1996
HFB	Hoof Finansiële Beampte
HHA	Hoogste hof van appèl
HUB	Hoof Uitvoerende Beampte
IAGR	Internasionale vereniging van dobbelaryreguleerders
IJM	In-jaar monitering
IKT	Inligting-en-kommunikasietegnologie
IT	Inligtingstegnologie
ITIB	Inligtingstegnologie-infrastruktuurbiblioteek
ITK	Inligtingstrustkorporasie
JPP	Jaarlikse prestasieplan
KHD	Kommissie vir die Hersiening van Dobbelary
KMK	Komitee oor Menslike Kapitaal
KMMO	Klein, medium en mikro-ondernemings
LPM	Beperkte-uitbetalingsmasjiene
LUR	Lid van die uitvoerende raad
MH	Menslike hulpbronne
Minister	Minister vir Finansies
MTUR	Mediumtermyn-uitgaweraamwerk
NRD	Nasionale Raad op Dobbelary

Afkorting/ Akroniem	Beskrywing
NTR	Nasionale Tesourieregulasies
NVDP	Nasionale program oor verantwoordelike dobbelary
OGSA	Ouditeur-Generaal van Suid-Afrika
OHASA	Wet op Beroepsgesondheid en Veiligheid, 1993
OKT	Ononderbroke kragtoevoer
OO	Organisatoriese ontwikkeling
ORB	Ondernemingsrisikobestuur
PA	Prestasie-aanwyser
PAIA	Wet op die Bevordering van Toegang tot Inligting, 2000
PAJA	Wet op die Bevordering van Administratiewe Geregtigheid, 2000
PASD	Prestasie-aanwyser van strategiese doelwit
POPI	Wet op die Beskerming van Persoonlike Inligting, 2013
PT	Provinsiale Tesourie
PTR	Provinsiale Tesourieregulasies
PWK	Perdewedrenne-komitee
Raad	Wes-Kaapse Raad op Dobbelary en Wedrenne
RHP	Rampherstelplan
RNF	Regsnakomingsforum
SA	Senior advokaat
SAPD	Suid-Afrikaanse Polisie diens
SKOF	Staande Komitee oor Finansies
SKOOR	Staande Komitee oor Openbare Rekeninge
TR	Tesourieregulasies
VBD	Voorafbepaalde doelwit
VD	Verantwoordelike dobbelary
VKB	Voorsieningskanaalbestuur
VOP	Vaardigheidontwikkelingsplan
Wes-Kaap	Die Provinsie van die Wes-Kaap
WKRDW	Wes-Kaapse Raad op Dobbelary en Wedrenne
WOFB	Wet op Openbare Finansiële Bestuur, 1999
WVP	Werkplekvaardigheidsplan

3. Voorwoord deur die Voorsitter

Me Althea Lapoorta

Dit is my voorreg om verslag te lewer dat die 2014/15-boekjaar 'n suksesvolle jaar vir die Raad was. Die Raad het volgens sy bepaalde mandaat gefunksioneer en het die meerderheid van gestelde teikens eerder bereik of oortref.

Die Raad se mandaat word gelei deur wetgewende bepalings en alle funksies en verantwoordelikhede word in ooreenstemming met daardie bepalings uitgevoer. Ter bereiking hiervan het die Raad, met die bystand van die Provinsiale Minister vir Finansies, 'n stel strategiese doelwitte en teikens ontwikkel wat daarop gerig is om te verseker dat die Raad aan sy bepaalde mandaat voldoen.

Die Raad het gedurende die oorsigjaar 'n strategiese plan saamgestel met die uitsluitlike doel om sy strategiese rigting en aktiwiteite oor die volgende vyf jaar te bepaal. Hierdie strategiese plan is ook deur die Minister goedgekeur en het voor die wetgewer gediën.

Die strategiese plan is gestruktureer om te verseker dat die Raad voortgaan om aan sy mandaat te voldoen en sy missie om die dobbelary- en wedderybedryf in die Wes-Kaap te beheer en reguleer, te handhaaf op 'n wyse wat:

- 'n Stabiele, regverdige, bestendige en doeltreffende regulatoriese omgewing sal daarstel;
- Die publiek se vertroue en geloof in 'n omgewing vry van korrupsie en onwettige dobbelary-aktiwiteite sal kweek; en
- Op 'n sosiaal verantwoordelike wyse tot die ekonomie van die Wes-Kaap sal bydra.

Die Raad het gedurende die oorsigjaar die meerderheid van sy strategiese teikens behaal, 7 550 lisensie-aansoeke verwerk, 1 313 ouditassesserings by lisensiehouers uitgevoer, 30 geskille beraadslaag en beroepswedders met vyf gevalle van selfuitsluiting bygestaan.

Daarbenewens het die Raad FICA-oudits uitgevoer en 15 klopjagte op onwettige dobbelhuise uitgevoer, waartydens 34 toestelle gekonfiskeer en 67 toestelle vernietig is.

Hierdie aktiwiteite het daartoe bygedra dat die Raad 'n stabiele en regverdige regulatoriese omgewing handhaaf.

Ten einde sy strategiese vennootskappe met belanghebbendes en rolspelers in die bedryf te handhaaf, het die Raad suksesvolle samesprekings met die Wes-Kaapse Minister vir Finansies, die Provinsiale Staande Komitee oor Finansies, die Provinsiale Staande Komitee oor Openbare Rekeninge, die Kompetisie Kommissie, die Nasionale Beleidsraad oor Dobbelary en Drank en al die lisensie-operateurs vir die Wes-Kaap gehad. Die Raad dien ook op die Nasionale Forum vir Dobbelaryreguleerders, die Nasionale HUB-forum, die Finansiële Intelligensiesentrum Toepassingsforum, die Nasionale Regsnakomingsforum, die Nasionale IT-forum en die Nasionale Bestuurskomiteeforum. Al hierdie forums beraadslaag oor kwessies wat met dobbelary en weddery in Suid-Afrika verband hou. Die Raad is 'n stemgeregtigde lid van die internasionale vereniging van dobbelaryreguleerders en onderskryf die Dobbelaryreguleerders Afrika-forum. Hierdie affiliasies en lidmaatskappe het die Raad in staat gestel om die bedryf te verstaan en te verseker dat sy prosesse en prosedures om die bedryf te reguleer aan internasionale en nasionale beste praktyke voldoen.

In ooreenstemming met sy doelwit om meer sigbaar vir die publiek te wees, het die Raad

bewusmakingsprogramme onderneem wat die volgende ingesluit het:

- 'n Teaterproduksie by skole om die gevare van onverantwoordelike dobbelary te beklemtoon;
- 'n Kwartaallikse tydskrif wat die Raad se prestasies publiseer, asook die bystand wat die Raad aan die publiek kan aanbied; en
- 'n Beraad oor verantwoordelike dobbelary, die eerste van sy soort, wat deur reguleerders, lede van die bedryf en belangstellendes bygewoon is.

Hierdie inisiatiewe het nie slegs die publiek bewus gemaak van die Raad se bestaan en doelstellings nie, maar het ook die gevare van onverantwoordelike dobbelary en moontlike oplossings vir die probleem van onverantwoordelike dobbelary uitgelig.

Die hersiening van die Kodes vir Breëbasis Swart Ekonomiese Bemagtiging bring nuwe uitdagings vir die dobbel- en wedderybedryf mee. Gegewe die afwesigheid van 'n sektor-kode vir die bedryf, laat die pad vorentoe met die nakoming van spesifikasies terwyl regulatoriese verwagtinge gehandhaaf word, die reguleerders en die bedryf op soek na oplossings.

Die volgehoue instroming van beroepswedder-aansoeke het uitdagings van oorstimulasie in sekere gebiede en onnodige druk op die Raad se hulpbronne veroorsaak. Die Raad het gevolglik 'n moratorium ten opsigte van die uitreiking van beroepswedderlisensies uitgereik en aansoeke om hierdie lisensies sal voortaan slegs op grond van uitnodiging hanteer word, wat in 'n groot mate bovermelde uitdagings uit die weg sal ruim.

Die beperkings op akkommodasie bly 'n uitdaging en die Raad is voortdurend betrokke by onderhandelings met die betrokke owerhede om die kwessie op te los.

In ooreenstemming met die visie om die toonaangewende dobbelary- en wedren-regulatoriese owerheid in Afrika te wees, het die Raad verseker dat sy doelwitte vir die toekoms voldoende aangepas is by die strategiese doelwitte van die Wes-Kaapse Regering. Hierdie doelwitte behels onder meer om geleenthede vir groei en indiensneming te skep en om welsyn en veiligheid te verseker

en die maatskaplike euwels aan te pak, terwyl goeie korporatiewe beheer en geïntegreerde dienslewering deur middel van vennootskappe en ruimtelike aanpassing versterk word.

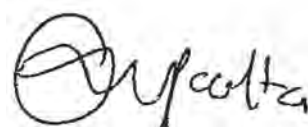
Bewusmakingsinisiatiewe oor verantwoordelike dobbelary sal volgehoue aandag geniet en die Raad sal voortgaan om sy kwartaallikse vergaderings met bedryfsverteenwoordigers en die Nasionale Program oor Verantwoordelike Dobbelary te belê.

Die Raad het navorsing oor die sosio-ekonomiese impak van dobbelary in die provinsie voltooi en die Raad bestudeer tans hierdie bevindings in 'n poging om voorstelle vir die toekoms aan die Minister te maak.

Gedurende die jaar het die Raad mnr David Lakay op die Raad verwelkom en het met hartseer totsiens gesê aan me Undere Deglon wat as lid van die Raad bedank het.

Ek gee hiermee erkenning aan die Minister vir Finansies, Dr IH Meyer, vir sy leiding en ondersteuning, die personeel van Provinsiale Tesourie vir hulle bystand, die lede van SKOF en SKOOR vir hulle toesighoudende leiding, my mede-Raadslede vir hulle ondersteuning en die professionele wyse waarop hulle sake doen en die personeel van die Wes-Kaapse Raad op Dobbelary en Wedrenne vir die pligsgetroue uitvoering van hul pligte – almal het aansienlik bygedra tot die suksesse wat deur die Wes-Kaapse Raad op Dobbelary en Wedrenne behaal is.

Ter afsluiting het die Raad uitvoering aan sy mandaat gegee en terselfdertyd heelwat besparings op die goedgekeurde begroting gehad. Hierdie prestasie is moontlik gemaak ten spyte van personeelvakatures wat daartoe gelei het dat personeel bykomende pligte sonder enige oortydbetaling moes verrig. Hierdie druk op hulpbronne kan nie voortgaan nie en die Raad poog om dit reg te stel deur alle vakante poste te vul.

Me A Lapoorta

Voorsitter

*Wes-Kaapse Raad op Dobbelary en Wedrenne
31 Augustus 2015*

4. Oorsig van die Hoof Uitvoerende Beampte

Dr M Matsapola

Dit is vir my 'n plesier om die HUB se oorsig van die Raad se prestasie vir die boekjaar geëindig 31 Maart 2015 aan te bied.

Die Raad is 'n statutêre liggaam met die bepaalde mandaat om die dobbelary- en wedderybedryf te reguleer. Ter bereiking hiervan het die Raad 'n stel teikens ontwikkel wat deur die Minister goedgekeur is en daarop gerig was om te verseker dat die Raad aan sy mandaat voldoen.

Anders as tasbare lewerbares wat vir departemente gestel word, byvoorbeeld die getal huise gebou of die getal pasiënte bedien, is die Raad se hooftaak om te verseker dat die dobbelary- en wedderybedryf binne die omvang van die Wes-Kaapse Wet op Dobbelary en Wedrenne funksioneer.

In 'n poging om uiting te gee aan die beroep op kostebekamping, is die Raad voortdurend op soek na maniere om sy mandaat op die mees kostedoeltreffende wyse uit te voer, sonder om sy mandaat of die veiligheid van werknemers in gedrang te bring. Daarbenewens oorweeg die Raad die bywoning van konferensies en

seminare en kies slegs dié wat die Raad se doeltreffendheid in die uitvoering van sy mandaat sal bevorder.

'n Begroting van R54 062 620 is vir die oorsigjaar aan die Raad toegeken. Met die implementering van maatreëls vir kostebesparing en vakatures, het die Raad R42 580 928 van sy begroting aangewend, wat gelei het tot 'n besparing van R11 481 692 op die goedgekeurde uitgawebegroting.

Die inisiatiewe wat aanleiding tot hierdie besparing gegee het, is:

- Beperkte getal afgevaardigdes na konferensies en seminare;
- Slegs konferensies en seminare wat bydra tot 'n beter begrip van huidige kwessies is gekies;
- Ouditeure het reiskoste gedeel in plaas daarvan dat elke ouditeur afsonderlike reiskoste moes aangaan;
- Onthaalkoste is beperk tot verversings vir die Raad; en
- Slegs noodsaaklike nasionale vergaderings is bygewoon en lede het op die dag van die vergadering eerder as die vorige dag gereis, wat 'n besparing op akkommodasie teweeggebring het.

Daarbenewens:

- Is 'n besparing van R1 900 000 op die begroting behaal met die finale bepaling van die Direktoraat Organisasie Ontwikkeling se assessering van die salarisstruktuur van Raadspersoneel.
- Ander besparings en redes daarvoor word op bladsy 85 in die finansiële state uiteengesit.

Die Raad het ook meer inkomste ingevorder as wat in die begroting aangedui is. Aangesien die Raad nie in staat is om aansoeke aan te vra nie, is sy inkomste afhanklik van die mark se gewilligheid om die bedryf te betree en gevolglik word die begroting konserwatief op vorige tendense gegrond.

Die Raad se plasing van 'n moratorium op lisensie-aansoeke en gevolglike instroming van aansoeke voor die sperdatum het gelei tot 'n oorinvordering van R4 893 458 op die inkomstebegroting, wat bygedra het

tot 'n totale oorskot van R16 375 149 op die begroting.

Dit is belangrik om daarop te let dat dit 'n besparing op die begroting en nie onderbesteding is nie, veral aangesien die Raad sy mandaat kon uitvoer en al sy belangrike strategiese doelwitte in die oorsigjaar kon behaal.

In vergelyking met die vorige boekjaar, het uitgawes met 13,87% toegeneem en die grootste bydraers tot die styging in uitgawes was die verhoging in vergoeding as gevolg van die Direkoraat Organisasionele Ontwikkeling se assessering van die salarisstruktuur van Raadspersoneel en die Raad se nuwe bewusmakingsprogramme, wat uitstekende terugvoering van alle bywoners van die skoolprojekte asook die beraad vir verantwoordelike dobbelary ontvang het.

Die bestedingstendense het oor die jare konstant gebly, met vergoeding en verwante koste en die bykomende bewusmakingsprogramme van die Raad as die grootste uitgawes. Die tendens sal na verwagting oor die volgende jare soortgelyk wees.

Die Raad het 'n organisatoriese herstrukturering aanbeveel wat deur die Minister goedgekeur is, wat beteken dat die Departement Wedrenne en Weddery se aktiwiteite met dié van die Departemente Lisensiëring en Dobbelarynakoming sal saamsmelt. Dit behoort geen finansiële impak buiten die besparing op die vergoeding van die nou uitgediende pos van Departementshoof: Wedrenne en Weddery te hê nie. Daar word aangeneem dat die samesmelting 'n minimale impak op die Raad se bedryfsaktiwiteite sal hê.

Met die goedkeuring vir die skepping van drie bykomende poste van wetstoepassingsbeampte, word nuwe klem op die opsporing en uitwissing van onwettige dobbelaktiwiteite beplan, wat oor die volgende jare momentum sal kry.

Dit is vir my aangenaam om te bevestig dat die Raad 'n nakomende stelsel vir voorsieningskanaalbestuur aanvaar het, wat vir alle verkryging in alle fasette van die voorsieningskanaal geïmplementeer word. Die Raad het voorts geen ongevraagde bieë gedurende die oorsigjaar toegeken nie.

Uitdagings waarvoor die Raad te staan kom, buiten dié wat deur die Voorsitter genoem is, is die proses van veranderingsbestuur vir die samesmelting van die operasionele departement, behoud van professionele personeel en 'n verbintenis deur die geregtelike strukture oor die belang van die hantering van dobbelary-verwante oortredings. Die Raad het 'n proses begin om 'n noue werksverhouding met wetstoepassingsagentskappe te bou, insluitend die SAPD, Kubermisdaadeenheid, Bateverbeuringseenheid, Nasionale Vervolgingsgesag en die Direkoraat van Vervolgings. Daarbenewens handhaaf die Raad ook noue werksverhoudinge met die Provinsiale Drankowerheid.

Ten einde hierdie uitdagings die hoof te bied:

- het die Raad die aanstelling van 'n konsultant goedgekeur om 'n veranderingbestuursproses vir die samesmelting van die operasionele departemente te implementeer en bestuur;
- is opleidingsprogramme vir personeel saamgestel om hulle vordering en moontlike toekomstige bevordering by die Raad te verseker; en
- word opleiding vir regsbeamptes beplan om die belang van dobbelary-verwante misdade te beklemtoon.

Die Raad het aandag geskenk aan die vorige jaar se aangeleenthede in die ouditverslag en sal voortgaan om personeel op te lei om te verseker dat soortgelyke voorvalle nie herhaal word nie.

Met die goedkeuring van die 2015/16-begroting en die aanduiding van Provinsiale Tesourie om die verlies voortspruitend uit die uitgediende 'ekslusiwiteitsgelde' te befonds, voorsien die Raad geen groot finansiële uitdagings vir die MTUR-jare nie. Die Raad beskou dus sy bedrywighede as 'n ekonomies uitvoerbare aktiwiteit oor die MTUR-jare.

Die Raad het geen aktiwiteite na die verslagdoeningsdatum om te rapporteer nie.

Dit is ook vir my aangenaam om aan te kondig dat vanweë die Raad se pogings om 'n lewensvatbare, billike en betroubare dobbelary- en wedderybedryf te handhaaf en die twee persentasiepunte-styging in casinobelasting, het belasting wat van die

bedryf vir die Provinsiale Fiskus ingevorder is, met 16.76% toegeneem. Derhalwe het belasting vir die 2014/15-boekjaar 'n bedrag van R535 983 585 beloop vergeleke met die R459 034 109 wat vir dieselfde tydperk verlede jaar ingevorder is.

Die vyf casino's het R409 061 070 bygedra, die twee LPM-operateurs het R76 004 555 bygedra, die totalisator het R6 478 341 bygedra en die beroepswedders het R44 439 619 bygedra.

Hierdie belasting word binne vyf werksdae na ontvangs daarvan by die Provinsiale Fiskus inbetaal.

Die Raad se niefinansiële prestasiedoelwitte is grotendeels bereik en dit is duidelik dat hierdie Raad na voortreflikheid in die bereiking van teikens asook sy mandaat streef. Die Raad het 95% van sy teikens vir die oorsigjaar behaal. Verwys na Deel B van die verslag vir verdere inligting.

Ek bedank hiermee die Minister Dr I H Meyer vir sy raadgewing, die lede van SKOF en

SKOOR vir hulle bydraes, Provinsiale Tesourie vir hulle bystand, die Voorsitter vir haar gewaardeerde insette en leiding, die Raad vir sy leiding en die personeel van die Wes-Kaapse Raad op Dobbelary en Wedrenne vir hulle ondersteuning en onvermoeide harde werk, wat tesame die Raad nader gebring het aan sy visie om nasionaal en internasionaal as 'n vooraanstaande regulerende owerheid van dobbelary en wedrenne erken te word.

Ter afsluiting het die Raad 'n matige finansiële beleid gehandhaaf met die doel om sy funksies op die kostedoeltreffendste wyse uit te voer en sal hierdie tendens oor die komende jare voortsit.

Dr M Matsapola

Hoof Uitvoerende Beampte

*Wes-Kaapse Raad op Dobbelary en Wedrenne
31 Augustus 2015*

5. Verklaring van verantwoordelikeid en bevestiging van die akkuraatheid van die finansiële jaarverslag

Na die beste van my kennis en wete, bevestig ek die volgende:

Alle inligting en bedrae wat in die jaarverslag bekendgemaak is, is in ooreenstemming met die finansiële jaarstate wat deur die Ouditeur-Generaal geoudit is. Die jaarverslag is volledig, akkuraat en vry van enige weglatings. Die jaarverslag is opgestel in ooreenstemming met die riglyne vir die jaarverslag, soos uitgereik deur Nasionale Tesourie. Die Finansiële Jaarstate (Deel E) is voorberei in ooreenstemming met die AARP-standaarde van toepassing op die Raad.

Die rekenpligtige gesag is verantwoordelik vir die voorbereiding van die finansiële jaarstate en vir die menings wat in hierdie inligting gestel word. Die rekenpligtige gesag is verantwoordelik vir die daarstelling en implementering van 'n stelsel van interne kontrole wat ontwerp is om redelike

versekering oor die integriteit en betroubaarheid van die prestasie-inligting, die menslike hulpbronne-inligting en die finansiële jaarstate te verskaf.

Die eksterne ouditeure is verantwoordelik om 'n onafhanklike mening oor die finansiële jaarstate te gee.

Volgens ons mening is die jaarverslag 'n redelike weerspieëling van die bedrywighede, die prestasie-inligting, die menslike hulpbronne-inligting en die finansiële sake van die Raad vir die boekjaar geëindig 31 Maart 2015.

Die uwe

Dr M Matsapola

Hoof Uitvoerende Beampte

*Wes-Kaapse Raad op Dobbelary en Wedrenne
31 Augustus 2015*

Me A Lapoorta

Voorsitter

*Wes-Kaapse Raad op Dobbelary en Wedrenne
31 Augustus 2015*

6. Strategiese oorsig

6.1. Visie

Die visie van die Wes-Kaapse Raad op Dobbelary en Wedrenne is 'om nasionaal en internasionaal as 'n vooraanstaande regulerende owerheid van dobbelary en wedrenne erken te word'.

6.2. Missie

Die hoofdoel van die Wes-Kaapse Raad op Dobbelary en Wedrenne is om dobbelary en wedrenne binne die Provinsie van die Wes-Kaap te beheer en reguleer op 'n wyse wat:

- Die hoofdoel van die Wes-Kaapse Raad op Dobbelary en Wedrenne is om dobbelary en wedrenne binne die Provinsie van die Wes-Kaap te beheer en reguleer op 'n wyse wat:
- 'n stabiele, regverdige, bestendige en doeltreffende regulatoriese omgewing sal daarstel;
- die publiek se vertroue en geloof in 'n omgewing vry van korrupsie en onwettige dobbelary-aktiwiteite sal kweek; en
- op 'n sosiaal verantwoordelike wyse tot die ekonomie van die Wes-Kaap sal bydra.

6.3 Waardes

In die uitvoering van sy gesamentlike funksies, plaas die Raad die hoogste waarde op:

- **Integriteit**

Die eienskap om 'n streng morele of etiese kode en hoë professionele

standaarde te besit en dit standvastig na te kom.

- **Eerlikheid**

Die eienskap, toestand of kenmerk om eerlik, opreg en moreel waardig te wees in gedrag en die nakoming van feite wat aangebied word.

- **Onomkoopbaarheid**

Morele opregtheid en onbaatsugtige diens van staatsamptenare.

- **Deursigtigheid**

Die beginsel dat die organisasie (WKRDW) sy sake op 'n toeganklike, duidelike en sigbare wyse sal bedryf en dat sy aktiwiteite oop sal wees vir ondersoek deur belanghebbendes.

- **Verantwoordelikheid**

Die magtiging om besluite te neem en uitvoering te gee aan die verwagting om sulke besluite te neem en die nodige stappe te doen.

- **Aanspreeklikheid**

Die beginsel dat die organisasie verplig is om verantwoordelikheid vir sy optrede, besluite en beleide te demonstreer en te neem en dat dit aan die publiek verantwoordbaar is.

- **Menslike Hulpbronontwikkeling**

Aanmoediging van en bystand aan die Raad se personeel om nuwe vaardighede aan te leer en/of om hul vaardighede, kennis en standpunte deur middel van geleenthede vir ontwikkeling uit te brei.

- **Wedersydse respek**

Aanmoediging van 'n kultuur van wedersydse respek deur elke persoon met waardigheid en gelyke waarde te behandel.

7. Wetgewende mandate

Die volgende nasionale en provinsiale wetgewing het betrekking op die Raad se bedrywighede:

Wet op Basiese Diensvoorwaardes, 1997 (Wet 75 van 1997)

Hierdie Wet bepaal die basiese diensvoorwaardes vir personeel van die Wes-Kaapse Raad op Dobbelary en Wedrenne.

Wet op Breëbasis Swart Ekonomiese Bemagtiging, 2003 (Wet 53 van 2003), soos gewysig

Hierdie Wet het 'n wetgewende raamwerk daargestel vir die bevordering van swart ekonomiese bemagtiging; om die Minister te bemagtig om kodes van goeie praktyk uit te reik en om voorsiening te maak vir aangeleenthede wat daarmee in verband staan. Die Raad pas die doelwitte van Breëbasis Swart Ekonomiese Bemagtiging toe deur die oplegging van lisensievoorwaardes aan lisensiehouers.

Wet op Billike Indiensneming, 1998 (Wet 55 van 1998)

Hierdie Wet voorsien die wetlike raamwerk gemik op die uitskakeling van onbillike diskriminasie in die werkplek en skryf die prosesse en prosedures voor wat die Raad moet implementeer om 'n diverse en bekwame werksmag te hê wat algemeen verteenwoordigend van die demografie van die Wes-Kaap is.

Wet op die Raamwerk vir Interregeringsverhoudinge, 2005 (Wet 13 van 2005)

Hierdie Wet voorsien 'n raamwerk vir die nasionale regering, provinsiale regerings en plaaslike regerings om interregeringsverhoudinge te bevorder en te fasiliteer; om voorsiening te maak vir meganismes en prosedures om die beslegting van interregeringsgeskille te fasiliteer; en om voorsiening te maak vir aangeleenthede wat daarmee in verband staan.

Wet op Arbeidsbetrekkinge, 1995 (Wet 66 van 1995), soos gewysig ('LRA')

Die LRA reguleer en lei die Raad in die erkenning en vervulling van sy rol om arbeidsvrede en die demokratisering van die werkplek te bewerkstellig.

Wet op Nasionale Dobbelary, 2004 (Wet 7 van 2004) en regulasies

Hierdie Wet bepaal die bevoegdheids van die nasionale en provinsiale dobbelrade met betrekking tot die regulering en beheer van dobbelary en wedrenne in Suid-Afrika. Hierdie Wet, tesame met die Wes-Kaapse Wet op Dobbelary en Wedrenne, 1996 en die onderskeie regulasies daarkragtens uitgevaardig, bepaal die statutêre mandaat van die Raad as reguleerder. Hierdie Wet maak verder voorsiening vir eenvormige norme en standaarde met betrekking tot dobbelary en wedrenne regoor die Republiek.

Wet op Beroepsgesondheid en Veiligheid, 1993 (Wet 85 van 1993)

Hierdie Wet maak voorsiening vir die gesondheid en veiligheid van persone by die werk en vir die gesondheid en veiligheid van persone in verband met die gebruik van bedryfstoerusting en masjinerie; die beskerming van ander persone buiten persone by die werk teen bedreigings vir gesondheid en veiligheid wat ontstaan uit of in verband met die bedrywighede van persone by die werk; en vir aangeleenthede wat daarmee in verband staan.

Wet op 'n Beleidsraamwerk vir Voorkeurverkryging, 2000 (Wet 5 van 2000) en Regulasies

Hierdie Wet voorsien die raamwerk waarvolgens die Raad uitvoering moet gee aan die grondwetlike vereiste om 'n beleid en stelsel vir voorkeurverkryging te implementeer wat regverdig, billik, deursigtig en kostedoeltreffend is.

Wet op die Bevordering van Toegang tot Inligting, 2000 (Wet 2 van 2000) ('PAIA')

PAIA bepaal die statutêre proses waarvolgens aansoeke of versoeke om toegang tot inligting ingevolge die reg van toegang tot inligting

verwerk moet word, soos verskans in die Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika. Dit is van toepassing op private entiteite of organisasies asook openbare liggame.

Wet op die Bevordering van Administratiewe Geregtigheid, 2000 (Wet 3 van 2000) ('PAJA')

PAJA is verorden op grond van artikel 33 van die Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika om uitvoering te gee aan die reg op administratiewe optrede wat regmatig, redelik en prosedureel billik is en die reg om skriftelike redes vir administratiewe optrede te versoek. As 'n openbare liggaam is die Raad verplig om uitvoering te gee aan die beginsels van prosedureel billike administratiewe optrede, soos bepaal deur hierdie Wet.

Wet op die Beskerming van Persoonlike Inligting, 2013 (Wet 4 van 2013) ('POPI')

Die doelwitte van POPI is onder meer om die beskerming van persoonlike inligting wat deur openbare en private liggame verwerk word, te bevorder; om sekere voorwaardes te bepaal ten einde die minimum vereistes vir die verwerking van persoonlike inligting te stel en om voorsiening te maak vir die instelling van 'n Inligtingsreguleerder om sekere bevoegdhede uit te oefen en sekere pligte en werksaamhede kragtens hierdie Wet uit te voer. Sekere bepalinge van POPI het op 11

April 2014 in werking getree, maar die res van die bepalinge sal in werking tree op 'n datum wat deur die President in die Staatskoerant aangekondig moet word.

Wet op Openbare Finansiële Bestuur, 1999 (Wet 1 van 1999), soos gewysig

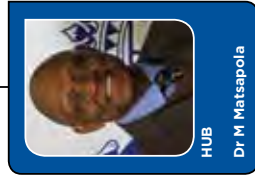
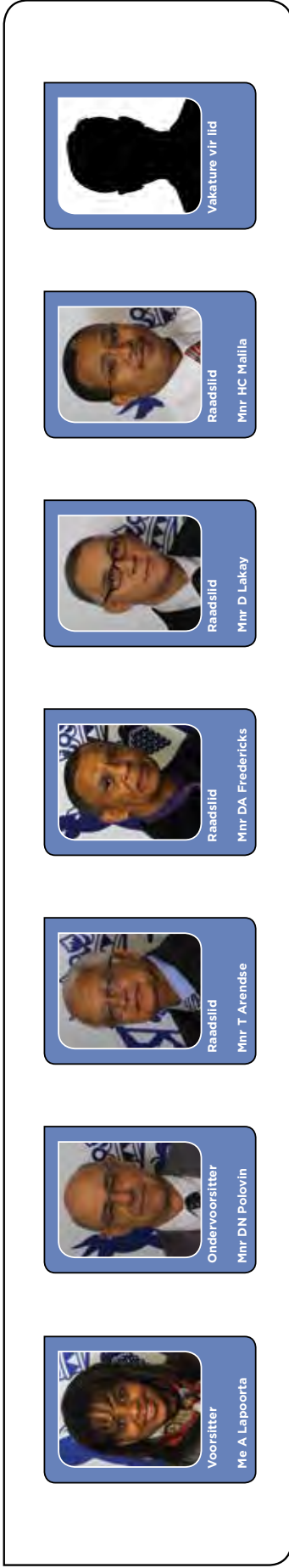
Die Raad is 'n Skedule 3C-raad en word deur hierdie Wet se bepalinge insake finansiële en begrotingsbestuur gereuleer. Die hoofdoelwit van hierdie Wet is om te verseker dat alle inkomste, uitgawes, bates en laste van staatsinstellings en -departemente doeltreffend en effektief bestuur word; om voorsiening te maak vir die verantwoordelikhede van persone aan wie finansiële bestuur in die regering toevertrou is en om voorsiening te maak vir aangeleenthede wat daarmee in verband staan.

Wes-Kaapse Wet op Dobbelaar en Wedrenne, 1996 (Wet 4 van 1996), soos gewysig, en Regulasies

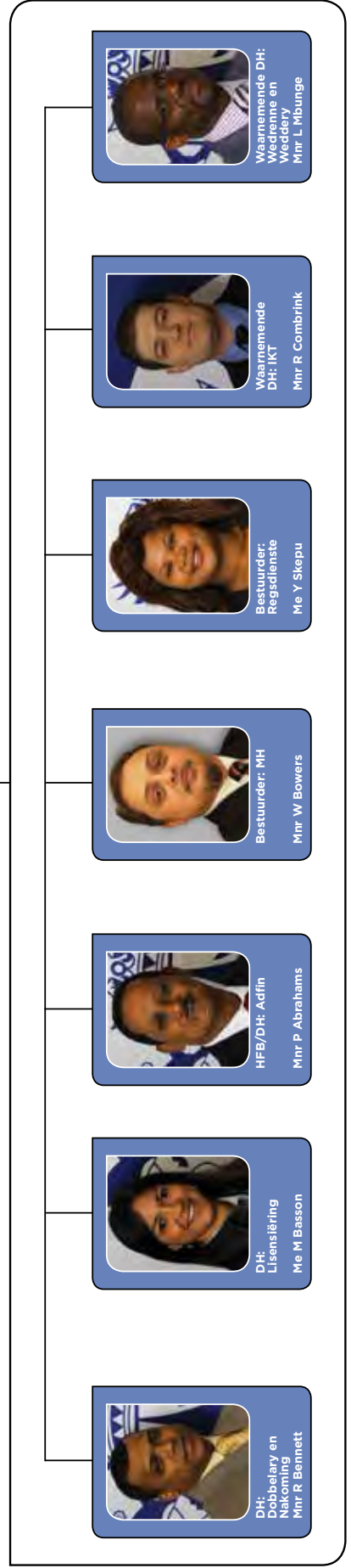
Dit is die primêre wetgewing wat die Raad se funksies en bevoegdhede reguleer. Dit bepaal onder meer die instelling en werksaamhede van die Raad, die tipe lisensies wat die Raad gemagtig is om te oorweeg asook die Raad se bronne van befondsing. Dit maak verder voorsiening vir die oplegging van statutêre belasting en gelde betaalbaar deur lisensiehouers, asook administratiewe boetes vir nienakoming.

8. Organisasoriese struktuur

Raad

Senior Bestuur

Deel B

Prestasie-inligting

1. Ouditeur-generaal se verslag: voorafbepaalde doelwitte

Die Ouditeur-Generaal van Suid-Afrika voer die nodige auditprosedures op die prestasie-inligting uit om redelike versekering in die vorm van 'n auditbevinding te gee. Die auditbevinding oor die prestasie teen voorafbepaalde doelwitte is by die verslag aan bestuur ingesluit, met bevindings wat onder die Voorafbepaalde Doelwitte-opskrif in die verslag oor ander regs- en regulatoriese vereistes van die ouditeur se verslag gerapporteer word.

Verwys na bladsy 83 van die verslag van die Ouditeur-Generaal, gepubliseer as Deel E: Finansiële inligting.

2. Situasië-ontleding

2.1. Diensleweringomgewing

Die dobbelary- en wedrennebedryf in die Wes-Kaap het soos op 31 Maart 2015 bestaan uit:

- 5 gelisensieerde casino's;
- 2 gelisensieerde LPM-operateurs;
- 36 gelisensieerde beroepswedders;
- 1 gelisensieerde totalisator;
- 3 799 gelisensieerde werknemers;
- 594 gelisensieerde persele; en
- 5 704 gelisensieerde dobbeltoestelle

en strek oor die volle geografiese gebied van die Wes-Kaap. Wat die diensbeëindiging en aanstelling van werknemers betref, moet daar op gelet word dat die Raad 6 103 werknemers gedurende die 2014/15-boekjaar vir die bedryf gelisensieer het.

Die Raad is bewus van die feit dat ekonomiese potensiaal in al die streke gestimuleer moet word en verseker dus dat dobbelary nie slegs tot sekere liggings in die provinsie beperk word nie. Die Raad het verskeie maatreëls in plek om aansoekers te beperk in terme van waar hulle sake wil bedryf. Met verwysing na die kaart op die keersy, word die getal gelisensieerde bedrywighede in elke streek in die tabel op die volgende bladsy weerspieël:

1. Metropool 2. Suid-Kaap 3. Breede Vallei 4. Overberg 5. Weskus

Persele	1 Metropool	2 Suid-Kaap	3 Breede Vallei	4 Overberg	5 Weskus
Casino's -5	1	1	1	1	1
LPM- terreine -383	274	39	14	15	41
Beroeps- wedders -149	141	5	1	0	2
Totalisators -57	50	3	1	0	3

Die huidige omgewing waarin dobbelary- en weddery-aktiwiteite plaasvind, terwyl dit nog steeds goed gereguleer en grootliks deur die bedryf se lisensiehouers nagekom word, het meer omstrede as ooit tevore geword. Om te verseker dat lisensiehouers binne die omvang van die wetgewende bepalings en regulatoriese vereistes funksioneer, word lisensievoorwaardes aan sodanige lisensiehouers opgelê. Sodanige voorwaardes is sedert die aanvang van die bedryf opgelê, meer as 14 jaar gelede; lisensiehouers dien egter nou aansoeke by die Hoër Hof in om dié voorwaardes te betwis. Met die vinnige toename in tegnologiese vooruitgang, is verskeie prosesse en aktiwiteite van lisensiehouers in die proses om geoutomatiseer te word. Dit het daartoe gelei dat die Raad se personeel op hoogte van die nuutste ontwikkelings in die bedryf moet bly, wat opleiding, bywoning van werksinkels en konferensies insluit.

In gevalle van nienakoming, wat die laat indiening van hernuwingsaansoeke om lisensies insluit, sal die Raad lisensiehouers in kennis stel van wat die oortreding is, asook die moontlike finansiële sanksies. Die lisensiehouer word voorsien van 'n geleentheid om skriftelike verhoë aan die Raad te rig oor waarom 'n sanksie nie opgelê behoort te word nie.

Aangesien sommige lisensiehouers die strawwe wat opgelê word, betwis, versoek hulle óf 'n appèlverhoor deur die hele Raad óf hulle doen aansoek om regstelling in die hof. Wanneer dit gebeur, moet die Raad hulpbronne bestee om aandag aan die appèl te gee.

Lisensiehouers is nie meer tot een sektor of selfs een groep beperk nie en ons vind nou dat 'n casino-operateur by beroepsweddery asook by die LPM-bedryf betrokke raak. Sulke faktore het die Raad verplig om interne veranderings te oorweeg ten einde sy vermoë om steeds aan sy mandaat te voldoen, te versterk, ten spyte van die bykomende eise aan die Raad se beperkte hulpbronne.

Die dobbelbedryf, soos die meeste moderne besighede, gebruik gevorderde tegnologie om in pas te bly met die supersnelweg van tegnologie. As sodanig moet die Raad se personeel voortdurend opgelei word om behoorlik op lisensiehouers se versoeke te reageer. As deel van die deurlopende opleiding en ontwikkeling van personeel, woon die Raad alle toepaslike bedryfskonferensies, -werksinkels en -forums by wat nasionaal én internasionaal aangebied word.

Laastens is dit ook die verantwoordelikheid van die Raad om te verseker dat gewettigde dobbelary nie onbeheerbare verwante maatskaplike- en ekonomiese probleme oplewer nie. Die bevordering van verantwoordelike dobbelary vereis dat die Raad hulpbronne moet bestee aan bewusmakingsveldtogte en ander gepaste ingrypingsprogramme moet ontwikkel en implementeer.

Om die geloofwaardigheid van die bedryf in die provinsie te handhaaf, het die Raad met die hulp van die SAPD op alle bewerings van onwettige dobbelary gereageer. Ten einde op die toenemende gevalle van bewerings van onwettige dobbelary te reageer, sal die Raad die Wetstoepassingseenheid uitbrei om aandag aan hierdie bewerings te skenk.

Daar moet uit die staanspoor kennis geneem word dat die mandaat en operasionele aktiwiteite van die Raad aangepas is by die volgende Provinsiale Strategiese Doelwitte:

- PSD 1 - Skep geleenthede vir groei;
- PSD 3 - Bevorder welstand en veiligheid en pak die maatskaplike euwels aan; en
- PSD 5 - Vestig goeie beheer en geïntegreerde dienslewering deur middel van vennootskappe en ruimtelike aanpassing

2.2. Organisasoriese omgewing

Die Raad het die samesmelting van die Departement Wedrenne en Weddery se funksies met dié van die Departement Lisensiëring en die Departement Dobbelary-nakoming aanbeveel en dit is deur die Minister goedgekeur.

Met die ontbinding van die Departement Wedrenne en Weddery, is die pos van Departementshoof: Wedrenne en Weddery opgehef, wat in effek 'n kennishulpbron uit die HUB se ondersteuningstruktuur verwyder het.

Die Departementshoofde van Lisensiëring en Dobbelarynakoming moet nou vertrou raak met 'n sektor van die bedryf wat buite hul domein was vir so lank as wat die Raad in bestaan is. Hierdie departementshoofde sal dus 'n leerproses moet ondergaan ten einde die prosesse wat by hul portefeuljies gevoeg is, doeltreffend te bestuur.

Daarbenewens moet 'n proses van veranderingsbestuur gevolg word om die herverdeling van personeel te bestuur en ten einde die prosesse van die sektor Wedrenne en Weddery by die prosesse van die nuwe departemente te inkorporeer.

Die Raad het die aanstelling van 'n konsultant goedgekeur om die gladde integrasie van die departemente, die personeel en die prosesse te bestuur.

Daarbenewens het die Minister drie bykomende poste van wetstoepassing goedgekeur, wat die personeel in die afdeling wetstoepassing op vier te staan bring. Met die klem op die uitwissing van onwettige dobbelary, sal hierdie hulpbronne aangewend word om onwettige operateurs regoor die Wes-Kaap Provinsie te identifiseer en te vervolg.

Die Raad is besig met die vulling van vakante poste ten einde meer doeltreffend te wees. 'n

Tekort aan akkommodasie beperk egter die aanstelling van sekere personeel, aangesien die Raad nie in staat is om al sy personeel en die benodigde bergingsruimte te huisves nie.

Dit moet in ag geneem word dat die Raad deur middel van oortyd en personeelverbintenis steeds daarin geslaag het om sy verpligtinge en sy mandaat na te kom.

2.3. Belangrike beleidsontwikkeling en wetgewende veranderings

WMet die inwerkingtreding van die nuwe BSEB-kodes op 1 Mei 2015, het die Raad 'n konsultasieproses ingestel om die impak van die nuwe kodes op lisensiehouers se huidige lisensievoorwaardes te bepaal. Na afloop van hierdie konsultasieproses sal die Raad bepaal tot watter mate lisensiehouers se huidige lisensievoorwaardes gewysig en/of verbeter moet word. Die Raad ondersteun ten volle die Departement van Handel en Nywerheid se wetgewende doelwitte, soos uiteengesit in die nuwe BSEB-kodes en die Wysigingswet op Breëbasis Swart Ekonomiese Bemagtiging, 2013.

Alle nuwe aansoeke om lisensies as beroepswedder, totalisator en beroepswedderpersele word slegs op grond van uitnodiging oorweeg. Dit beteken dat aansoeke vir hierdie kategorieë van lisensies slegs op grond van 'n behoorlik geadverteerde Versoek om Aansoek ("VOA") ingedien kan word. 'n VOA sal op die Raad se webwerf, in die Staatskoerant en koerante geadverteer word. Die Raad het die aansoekprosedures hersien teen die agtergrond van insette wat van die publiek, die bedryf en belanghebbendes ontvang is. Dit sal lei tot 'n beheerde aansoekproses waarvolgens die Raad duidelik kwalifiserende kriteria en doelwitte vir die uitrol van bykomende persele of die verkryging van nuwe beroepswedderlisensies kan bepaal. Hierdie proses is nog in sy kinderskoene en sal twee-jaarliks deur die Raad se Komitee oor Perdewedrenne hersien word.

Die studie oor die sosio-ekonomiese impak van gereguleerde dobbelary in die Provinsie van die Wes-Kaap is afgehandel. Die Raad sal nou begin om sy toesighoudende liggame en ander belanghebbendes te raadpleeg voordat finale beslissings oor die regulatoriese impak van die bevindinge en gevolgtrekkings van die impakstudie gemaak word.

Die Raad het gedurende die tydperk onder oorsig insette op die volgende beleids of wetgewende instrumente voorgelê:

- Konsultasiedokument oor die hersiening van die Wet op Finansiële Intelligensiesentrum, 2001
- Die Nasionale Norme en Standaard vir Dobbeldary; en
- Die Konsepwetsontwerp op Afstand-dobbeldary.

Die Raad het wysigings aan sy Wedrenne- en Wedderyreëls gewysig, wat ook gedurende

die oorsigtydperk in die Provinsiale Koerant gepubliseer is. Hierdie wysigings het grotendeels gehandel oor administratiewe aangeleenthede en het ook onder meer 'n hersiene skedule van boetes bevat.

Die Raad het sy regulasies ingevolge die Wes-Kaapse Wet op Dobbeldary en Wedrenne, 1996 hersien en die voorgestelde wysigings aan die Minister voorgelê. Hierdie wysigings word tans deur die Kantoor van die Minister oorweeg en sal mettertyd vir openbare kommentaar gepubliseer word.

2.4 Strategiese uitkomsgeoriënteerde doelwit

Strategiese doelwit	Om te verseker dat alle dobbeldary, wedrenne en aktiwiteite wat daarmee gepaard gaan, doeltreffend in die Provinsie gereguleer word, terwyl die voordeel van geregleerde dobbeldary gemaksimeer word en die negatiewe impak geminimeer word.
Vordering	'n Omgewing is geskep wat betroubaar en haalbaar is en die voordele is gemaksimeer en die negatiewe impakte van die bedryf is geminimeer.

3. Prestasie-inligting per program

3.1. Program 1: Raad en Administrasie

Doel van die program

Om dobbeldary in die Provinsie van die Wes-Kaap te beheer en reguleer

Programbeskrywing

Om die strategiese rigting te voorsien en ondersteuningsdienste van gehalte aan die Raad en die belanghebbendes te lewer.

Strategiese doelwit

- Om doeltreffende en effektiewe leierskap van en toesighouding oor alle funksies wat aan die Raad opgedra word, te voorsien.
- Om doeltreffende en effektiewe bestuur van alle funksies wat aan die Raad opgedra word, te voorsien.
- Om regsadviserende steun- en navorsingsdienste aan die Raad te lewer.
- Om 'n vaardige en doeltreffende menslike hulpbrondiens aan die Raad te lewer.

- Om 'n doeltreffende en effektiewe administratiewe en finansiële diens aan die Raad te lewer.

Programstruktuur

Die program bestaan uit sewe Raadslede, die Hoof Uitvoerende Beampte, die Bestuurder Regsdienste en die Professionele Assistent: Regsdienste, die Hoof Finansiële Beampte, die Senior Finansiële Beampte, die Senior Administratiewe Beampte, Menslike Hulpbronbestuurder, die Raadsekretaris en 10 goedgekeurde ondersteuningspersoneel.

Die program is in die volgende subprogramme gestruktureer:

- Subprogram 1.1: Raad
- Subprogram 1.2: Uitvoerende Bestuur
- Subprogram 1.2.1: Regsdienste
- Subprogram 1.2.2: Menslike Hulpbronne
- Subprogram 1.3: Administrasie en Finansies

Wes-Kaapse Raad op Dobbelary en Wedrenne Raad

Strategiese doelwitte, prestasie-aanwysers, beplande teikens en werklike prestasie

Die Raad het in Maart 2015 die eerste Beraad oor Verantwoordelike Dobbelary aangebied, wat 'n reuse-sukses was en uitstekende terugvoer van alle bywoners ontvang het. Dit was die eerste konferensie van sy soort wat deur 'n provinsiale raad op dobbelary aangebied is en lewer bewys van die besluit

wat die Raad geneem het met betrekking tot verantwoordelike dobbelary en maatreëls om probleem-dobbelary aan te pak.

Die Raad het ook 'n teaterproduksie aangebied, wat na skole in die Wes-Kaap geneem is en verdere produksies word vir die 2015/16-boekjaar beoog. Die bekendstelling van die Raad se kwartaallikse tydskrif was nog 'n prestasie wat in die oorsigjaar behaal is.

Subprogram 1.1: Raad

Strategiese doelwit

Subprogram 1.1: Raad					
Prestasie-aanwyser van strategiese doelwit	Werklike prestasie 2013/14	Beplande teiken 2014/15	Werklike prestasie 2014/15	Afwyking van beplande teiken vir 2014/15	Kommentaar oor afwykings
Aantal aanbevole lisensie-aansoeke ten opsigte van Operateurs en Aandeelhouers goedgekeur.	1 493	900	1 576	+676	Daar was gedurende die oorsigjaar 'n aansienlike toename in lisensie-aansoeke as gevolg van die Raad se besluit om toekomstige nuwe beroepswedder- en/of totalisatorpersele en beroepswedderlisensies slegs op uitnodiging uit te reik.

Sleutelprestasie-aanwysers en teikens en werklike prestasie

Subprogram 1.1: Raad					
Prestasie-aanwyser	Werklike prestasie 2013/14	Beplande teiken 2014/15	Werklike prestasie 2014/15	Afwyking van beplande teiken vir 2014/15	Kommentaar oor afwykings
Aantal lisensies (ten opsigte van Operateurs en Aandeehouers) wat vir goedkeuring oorweeg moet word.	1 493	900	1 576	+676	Daar was gedurende die oorsigjaar 'n aansienlike toename in lisensie-aansoeke as gevolg van die Raad se besluit om toekomstige nuwe beroepswedder- en/of totalisatorpersele en beroepswedderlisensies slegs op uitnodiging uit te reik.
Getal Raadsvergaderings om uitvoering aan statutêre mandaat te gee.	13	11	15	+4	Raadsvergadering op 19 Junie 2014 om nuwe Strategiese Plan te bespreek. Spesiale Raadsvergadering op 23 Julie 2014 vir afhandeling van Strategiese Plan, Jaarlikse Prestasieplan en risiko's. Spesiale Raadsvergadering op 15 Augustus 2014 vir afhandeling van 2013/14 Jaarverslag. Spesiale Raadsvergadering op 18 November 2014 om sake van die Komitee oor Menslike Kapitaal te bespreek wat van vorige Raadsvergadering oorgedra is.
Getal komitee-vergaderings om uitvoering aan statutêre mandaat te gee.	26	24	25	+1	Spesiale vergadering van Komitee oor Menslike Kapitaal op 24 Junie 2014 om KVBA-saak te bespreek.

Strategie om gebiede van onderprestasie te oorkom

Daar is geen gebiede van onderprestasie nie.

Veranderinge aan beplande teikens

Daar was geen veranderinge aan die beplande teikens gedurende die 2014/15-boekjaar nie.

Wes-Kaapse Raad op Dobbelary en Wedrenne Uitvoerende Bestuur

Subprogram 1.2: Uitvoerende Bestuur

Strategiese doelwit

Subprogram 1.2: Uitvoerende Bestuur					
Prestasie-aanwyser van strategiese doelwit	Werklike prestasie 2013/14	Bepaalde teiken 2014/15	Werklike prestasie 2014/15	Afwyking van beplande teiken vir 2014/15	Kommentaar oor afwykings
Getal aanbevole lisensie-aansoeke goedgekeur.	6 105	5 922	7 550	+1 628	Aansoeke van werksoekers verteenwoordig die meerderheid van die verhoging in die getal aansoeke verwerk teenoor die getal wat geteiken is. Die hoë personeel-omset in sekere dobbelary-ondernemings vereis die lisenasiering van nuwe werknemers. In baie gevalle word nuwe aansoeke (volledige ondersoek) en hernuwingsaansoeke (beperkte ondersoek) binne dieselfde boekjaar verwerk, aangesien die verstrykingsdatum van personeel in ooreenstemming is met die verstrykingsdatum van die entiteit waarvoor hulle werk.

Sleutelprestasie-aanwysers en teikens en werklike prestasie

Subprogram 1.2: Uitvoerende Bestuur					
Prestasie-aanwyser	Werklike prestasie 2013/14	Bepaalde teiken 2014/15	Werklike prestasie 2014/15	Afwyking van beplande teiken vir 2014/15	Kommentaar oor afwykings
Getal aanbevole lisensie-aansoeke goedgekeur	6 105	5 922	7 550	+1 628	Aansoeke van werksoekers verteenwoordig die meerderheid van die verhoging in die getal aansoeke verwerk teenoor die getal wat geteiken is. Die hoë personeelomset in sekere dobbelary-ondernemings vereis die lisenasiering van nuwe werknemers. In baie gevalle word nuwe aansoeke (volledige ondersoek) en hernuwings-aansoeke (beperkte ondersoek) binne dieselfde boekjaar verwerk, aangesien die verstrykingsdatum van personeel in ooreenstemming is met die verstrykingsdatum van die entiteit waarvoor hulle werk.
Aantal bewusmakingsprogramme wat uitgevoer moet word	Nuwe prestasie-aanwyser	2	3	+1	As gevolg van groter aanvraag deur die bedryf, tesame met die Raad se eie verbintenis om openbare bewustheid te versterk, het die Raad 'n bykomende beraad oor verantwoordelike dobbelary aangebied.

Subprogram 1.2: Uitvoerende Bestuur

Prestasie-aanwyser	Werklike prestasie 2013/14	Beplande teiken 2014/15	Werklike prestasie 2014/15	Afwyking van beplande teiken vir 2014/15	Kommentaar oor afwykings
Getal vergaderings bygewoon om uitvoering aan statutêre vereistes te gee.	46	41	45	+4	Raadsvergadering op 19 Junie 2014 om nuwe Strategiese Plan te bespreek. Spesiale Raadsvergadering op 23 Julie 2014 vir afhandeling van Strategiese Plan, Jaarlikse Prestasieplan en risiko's. Spesiale Raadsvergadering op 15 Augustus 2014 vir afhandeling van 2013/14 Jaarverslag. Spesiale Raadsvergadering op 18 November 2014 om sake van die Komitee oor Menslike Kapitaal te bespreek wat van vorige Raadsvergadering oorgedra is.

Strategie om gebiede van onderprestasie te oorkom

Daar is geen gebiede van onderprestasie nie.

Veranderinge aan beplande teikens

Daar was geen veranderinge aan die beplande teikens gedurende die 2014/15-boekjaar nie.

Wes-Kaapse Raad op Dobbelary en Wedrenne Regsdiensste

Subprogram 1.2.1: Regsdienste

Die doel van hierdie subprogram is om 'n interne regshulpbron vir die Raad te wees. Die dienste wat gelewer word, behels onder meer regsadvies, navorsing, opstel van voorleggings, regsmenings en bestuur van alle litigasie deur of teen die Raad ingestel,

verteenwoordiging van die Raad in alle nie-betwisbare regsake, opstel van beoogde wysigings aan die wet en regulasies en om op hoogte te bly van verwickelinge deur middel van lidmaatskap en bywoning van toepaslike nasionale en internasionale forums.

Strategiese doelwit

Subprogram 1.2.1: Regsdienste					
Prestasie-aanwyser van strategiese doelwit	Werklike prestasie 2013/14	Beplande teiken 2014/15	Werklike prestasie 2014/15	Afwyking van beplande teiken vir 2014/15	Kommentaar oor afwykings
Getal regsmenings opgestel	70	48	56	+8	Meer regs-menings is deur die Raad en kantoor aangevra, wat aandag moes geniet.

Sleutelprestasie-aanwysers en teikens en werklike prestasie

Subprogram 1.2.1: Regsdienste					
Prestasie-aanwyser Regsdienste	Werklike prestasie 2013/14	Beplande teiken 2014/15	Werklike prestasie 2014/15	Afwyking van beplande teiken vir 2014/15	Kommentaar oor afwykings
Getal regsmenings opgestel	70	48	56	+8	Meer regsmenings is deur die Raad en kantoor aangevra, wat aandag moes geniet.
Getal hersienings van die Regulasies ingevolge die Wes-Kaapse Wet op Dobbelary en Wedrenne ('die Regulasies')	1	1	1	-	N.v.t.
Getal betwisbare sake namens die Raad projekbestuur	11	4	5	+1	Die afhandeling van betwisbare sake is buite die departement se beheer. Daar is verwag dat hierdie saak vroeër afgehandel sal word.

- Die regsmenings wat opgestel word, lei die Raad in sy wetlike mandaat. Daar is 'n aantal wetgewende en beleidsbepalings wat 'n uitwerking op die Raad se bedrywighede het. Die Raad bly deur middel van regnavorsing en die opstel van regsmanings op hoogte van die toepaslike wetlike bepalinge.
- Die hersiening van die Regulasies verseker dat dit relevant en bygewerk bly om in pas te wees met die heersende praktyk en voorwaardes van die bedryf. Voorgestelde wysigings word, waar nodig, word by die Minister aanbeveel.
- Litigasie is 'n duur, ingewikkelde proses. Die departementele bestuur van alle litigasie-prosesse verseker dat die belange van die Raad deur middel van skakeling met die Raad se prokureurs en advokate voldoende beskerm word tydens die litigasieproses.

Strategie om gebiede van onderprestasie te oorkom

Daar is geen gebiede van onderprestasie nie.

Veranderinge aan beplande teikens

Daar was geen veranderinge aan die beplande teikens gedurende die 2014/15-boekjaar nie.

Wes-Kaapse Raad op Dobbelary en Wedrenne
Menslike Hulpbronne

Subprogram 1.2.2: Menslike Hulpbronne

Die subprogram is daarvoor verantwoordelik om te verseker dat die Raad aan toepaslike wetgewing t.o.v. arbeid en indiensneming voldoen.

Daarbenewens fokus die subprogram Menslike Hulpbronne op aangeleenthede wat met die werwing en aanstelling van benodigde personeel verband hou. 'n Verdere verantwoordelikheid van die subprogram is om te verseker dat, waar die behoefte ontstaan, personeel die toepaslike

opleiding ontvang om hulle nie slegs in staat te stel om persoonlike ontwikkelingsdoelwitte te bereik nie, maar ook om hulle te voorsien van die instrumente om hul departementele doelwitte voldoende en doeltreffend te behaal. Daarbenewens is die subprogram die bewaarder van alle aangeleenthede wat met gesondheid en veiligheid, gelyke indiensneming, verhoudinge met vakbonde en personeelvoordele verband hou.

Strategiese doelwit

Subprogram 1.2.2: Menslike Hulpbronne					
Prestasie-aanwyser van strategiese doelwit	Werklike prestasie 2013/14	Beplande teiken 2014/15	Werklike prestasie 2014/15	Afwyking van beplande teiken vir 2014/15	Kommentaar oor afwykings
Getal hersienings van Menslike Hulpbronbeleid.	1	1	1	-	N.v.t.

Sleutelprestasie-aanwysers en teikens en werklike prestasie

Subprogram 1.2.2: Menslike Hulpbronne					
Prestasie-aanwyser MH	Werklike prestasie 2013/14	Beplande teiken 2014/15	Werklike prestasie 2014/15	Afwyking van beplande teiken vir 2014/15	Kommentaar oor afwykings
Jaarlikse hersiening van MH-beleid en prosesse.	1	1	1	-	N/A
Getal Werkplekvaardigheidsplanne ingedien	1	1	1	-	N/A
Getal toepaslike forums wat bygewoon moet word.	19	19	18	-1	Geen Bedingingskomitee-vergadering aangesien geen vakbondverteenvoorder is nie.

Die subprogram het die Raad bygestaan om sy strategiese doelwitte te bereik deur die nakoming van toepaslike wetgewing en deur

die werwing van 'n toepaslik gekwalifiseerde en bevoegde werksmag.

Wes-Kaapse Raad op Dobbelary en Wedrenne Administrasie en Finansies

Strategie om gebiede van onderprestasie te oorkom

Die subprogram kon nie daarin slaag om sy teiken ten opsigte van die bywoning van relevante forums te bereik nie. 'n Vergadering van die Bedingingskomitee kon nie in die laaste kwartaal gehou word nie, aangesien daar nie 'n vakbondbeampte beskikbaar was om aan die proses deel te neem nie. Die verkiesing van 'n vakbondverteenwoordiger vir personeel val buite die omvang van die subprogram se invloed, maar die subprogram

sal egter aktief met die verteenwoordiger van die Staatsamptenaarsvereniging skakel om te verseker dat personeel 'n verkose verteenwoordiger het of hulle versoek om vergaderings van die Bedingingskomitee by te woon indien 'n verkose werknemers-verteenwoordiger nie beskikbaar is nie.

Veranderinge aan beplande teikens

Daar was geen veranderings aan die beplande teikens gedurende die 2014/15-boekjaar nie.

Subprogram 1.3: Administrasie en Finansies

Die Departement Administrasie en Finansies bied administratiewe en finansiële ondersteuning aan die Raad. Dit dien ook as

bewaarder van die Raad se intrinsieke en verkrygde bates.

Strategiese doelwit

Subprogram 1.3: Administrasie en Finansies					
Prestasie-aanwyser van strategiese doelwit	Werklike prestasie 2013/14	Beplande teiken 2014/15	Werklike prestasie 2014/15	Afwyking van beplande teiken vir 2014/15	Kommentaar oor afwykings
Ongekwali-seerde auditverslag	1	1	1	-	N.v.t.

Sleutelprestasie-aanwysers en teikens en werklike prestasie

Subprogram 1.3: Administrasie en Finansies

Prestasie-aanwyser	Werklike prestasie 2013/14	Beplande teiken 2014/15	Werklike prestasie 2014/15	Afwyking van beplande teiken vir 2014/15	Kommentaar oor afwykings
Getal finansiële verslae aan die Raad en ander toepaslike belanghebbendes voorgelê.	11	16	16	-	N.v.t.
Getal hersienings van Voorsieningskanaalbestuursbeleid in ooreenstemming met die Raad se voorskrifte, Nasionale Tesourieregulasies en Provinsiale Tesourieregulasies.	1	1	1	-	N.v.t.
Getal Raads- en Komiteevergaderings waarop sekretariaatdienste gelewer is.	39	35	40	+5	Raadsvergadering op 19 Junie 2014 om nuwe Strategiese Plan te bespreek. Spesiale vergadering van Komitee oor Menslike Kapitaal op 24 Junie 2014 om KVBA-saak te bespreek. Spesiale Raadsvergadering op 23 Julie 2014 vir afhandeling van Strategiese Plan, Jaarlikse Prestasieplan en risiko's. Spesiale Raadsvergadering op 15 Augustus 2014 vir afhandeling van 2013/14 Jaarverslag. Spesiale Raadsvergadering op 18 November 2014 om sake van die Komitee oor Menslike Kapitaal te bespreek wat van vorige Raadsvergadering oorgedra is.

Die Departement: Administrasie en Finansies het 'n bemagtigende omgewing aan die Raad en sy kantoor voorsien om sy gemandateerde funksies te verrig.

nie en die departement sal voortgaan om sy prosedures te hersien en te evalueer om te verseker dat dit presteer op 'n wyse wat die Raad se vereistes oorskry.

Strategie om gebiede van onderprestasie te oorkom

Daar was geen gebiede van onderprestasie

Veranderinge aan beplande teikens

Daar was geen veranderinge aan die beplande teikens gedurende die 2014/15-boekjaar nie.

Koppeling van prestasie aan begrotings

Naam van subprogram R	2014/15			2013/14		
	Begroting R	Werklike uitgawes R	(Oor-)/Onderbesteding R	Begroting R	Werklike uitgawes R	(Oor-)/Onderbesteding R
Raad en Administrasie	26 359 510	17 461 550	8 897 960	16 469 333	14 671 969	1 797 364

Die program het deur die uitvoering van sy pligte die Raad in staat gestel om ingeligte besluite ter bereiking van sy doelwitte te neem.

Wes-Kaapse Raad op Dobbelary en Wedrenne Lisensieëring

Program 2: Lisensiëring

Die Departement Lisensiëring is verantwoordelik vir die ontvangs en behoorlike verwerking van alle lisensie-aansoeke vir die casino- en LPM-bedryf. Met die verwerking van die verskillende entiteit- en werknemer-

verwante lisensie-aansoeke, moet verskillende fooie verwerk word, ondersoek moet uitgevoer word en verslae/voorleggings met aanbevelings aan die HUB en/of die Raad moet saamgestel word. .

Strategiese doelwit

TOm alle aansoeke om lisensies deur toepaslike belanghebbendes in die casino- en

LPM-bedryf na te gaan/ondersoek.

Program 2: Lisensiëring					
Prestasie-aanwyser van strategiese doelwit	Werklike prestasie 2013/14	Bepaalde teiken 2014/15	Werklike prestasie 2014/15	Afwyking van beplande teiken vir 2014/15	Kommentaar oor afwykings
Getal lisensie-aansoeke met aanbevelings vir oorweging aan die HUB en/of die Raad voorgelê .	5 547	5 550	6 990	+1 440	Aansoeke van werksoekers verteenwoordig die meerderheid van die verhoging in die getal aansoeke verwerk teenoor die getal wat geteiken is. Die hoë personeelomset in sekere dobbelary-ondernemings vereis die lisensiëring van nuwe werknemers. In baie gevalle word nuwe aansoeke (volledige ondersoek) en hernuwings-aansoeke (beperkte ondersoek) binne dieselfde boekjaar verwerk, aangesien die verstrykingsdatum van personeel in ooreenstemming is met die verstrykingsdatum van die entiteit waarvoor hulle werk.

Sleutelprestasie-aanwysers en teikens en werklike prestasie

Program 2: Lisensiëring					
Prestasie-aanwyser	Werklike prestasie 2013/14	Beplande teiken 2014/15	Werklike prestasie 2014/15	Afwyking van beplande teiken vir 2014/15	Kommentaar oor afwykings
Getal onder soeke uitgevoer met betrekking tot lisensie-aansoeke vir casino's, roete-operateurs, vervaardigers, sleutelwerknemers, dobbelary-werknemers, geskiktheid-sertifikate en LPM-personeel.	5 547	5 550	6 990	+1 440	Aansoeke van werksoekers verteenwoordig die meerderheid van die verhoging in die getal aansoeke verwerk teenoor die getal wat geteiken is. Die hoë personeel-omset in sekere dobbelary-ondernemings vereis die lisensiëring van nuwe werknemers. In baie gevalle word nuwe aansoeke (volledige ondersoek) en hernuwings-aansoeke (beperkte ondersoek) binne dieselfde boekjaar verwerk, aangesien die verstrykingsdatum van personeel in ooreenstemming is met die verstrykingsdatum van die entiteit waarvoor hulle werk.

Die Departement Lisensiëring dra by tot die Raad se doelwit om te verseker dat die bedryf vry van kriminele elemente is deur deugsaamheidsondersoeke op die verskillende aansoekers vir dobbellisensies uit te voer. Die plasing van advertensies in die media om die publiek in te lig oor aansoeke wat ontvang is en om kommentaar en/of besware aan te vra, stel die Raad in staat om die publiek se menings in ag te neem wanneer

die Raad oorweging skenk aan die toestaan of weiering van lisensies.

Strategie om gebiede van onderprestasie te oorkom

Daar is geen gebiede van onderprestasie nie.

Veranderinge aan beplande teikens

Daar was geen veranderinge aan die beplande teikens gedurende die 2014/15-boekjaar nie.

Koppeling van prestasie aan begrotings

Naam van subprogram R	2014/15			2013/14		
	Begroting R	Werklike uitgawes R	(Oor-)/ Onder- besteding R	Begroting R	Werklike uitgawes R	(Oor-)/ Onder- besteding R
Lisensiëring	7 636 656	7 607 066	29 590	6 998 319	6 480 429	517 890

Die program het verseker dat slegs geskikte en gepaste persone vir die goedkeuring van lisensies aan die Raad voorgelê is.

Wes-Kaapse Raad op Dobbelary en Wedrenne

Wedrenne en Weddery

Program 3: Wedrenne en Weddery

Die Departement Wedrenne en Weddery is verantwoordelik vir die koördinerings van die lisensieringsproses vir die wedrenne- en wedderybedryf. Dit ontvang lisensie-aansoeke en voer deugszaamheidsondersoeke uit op die aansoeke wat ontvang is. Gegrond op die gevolglike bevindings, maak die departement dan aanbevelings vir goedkeuring of afwysing aan die HUB en/of die Raad.

Dit is ook die departement se verantwoordelik-

heid om dobbelary- en verwante aktiwiteite in die wedrenne- en wedderybedryf te reguleer en te verseker dat nakoming gehandhaaf word. Die program verseker nie slegs dat belasting tydig ingevorder word nie, maar voer ook assesserings uit om die akkuraatheid en geldigheid van dobbelbelasting te bepaal. Die departement poog om openbare vertrouwe en geloof in 'n regulatoriese omgewing vry van korrupsie en onwettige dobbelary-aktiwiteite te kweek.

Strategiese doelwit

- Om lisensie-aansoeke op gepaste wyse by die HUB en/of die Raad vir goedkeuring aan te beveel.
- Om te verseker dat Wedrenne- en Weddery-

aktiwiteite voldoen aan alle bepalings van die Wet en te poog om wetgewing, regulasies, beleide en organisatoriese beste praktyke na te kom.

Program 3: Wedrenne en Weddery					
Prestasie-aanwyser van strategiese doelwit	Werklike prestasie 2013/14	Bepaalde teiken 2014/15	Werklike prestasie 2014/15	Afwyking van beplande teiken vir 2014/15	Kommentaar oor afwykings
Getal Wedrenne en Weddery lisensie-aansoeke met aanbevelings vir oorweging aan die HUB en/of die Raad voorgelê.	558	372	560	+188	Daar was gedurende die oorsigjaar 'n aansienlike toename in lisensie-aansoeke as gevolg van die Raad se besluit om toekomstige nuwe beroeps-wedder- en/of totalisatorpersele en beroeps-wedderlisensies slegs op uitnodiging uit te reik.
Getal gelisensieerde Wedrenne- en Weddery-operateurs geassesseer vir nakoming van alle bepalings van wetgewing, regulasies en beleide.	407	524	553	+29	Die geringe toename is weens 'n kombinasie van die toename in operateurspersele en die sluiting van sekere operateurspersele.

Program 3: Wedrenne en Weddery

Prestasie-aanwyser	Werklike prestasie 2013/14	Beplande teiken 2014/15	Werklike prestasie 2014/15	Afwyking van beplande teiken vir 2014/15	Kommentaar oor afwykings
Getal ondersoek uitgevoer en aanbeveel vir goedkeuring met betrekking tot verskillende lisensies.	558	372	560	+188	Daar was gedurende die oorsigjaar 'n aansienlike toename in lisensie-aansoek as gevolg van die Raad se besluit om toekomstige nuwe beroeps-wedder- en/of totalisator-persele en beroepswedder-lisensies slegs op uitnodiging uit te reik.
Getal assesserings van nakoming vir gelisensieerde operateurs uitgevoer.	407	524	553	+29	Die geringe toename is weens 'n kombinasie van die toename in operateurs-persele en die sluiting van sekere operateurs-persele.

Die Departement Wedrenne en Weddery het gedurende die oorsigjaar sy pligte professioneel en doeltreffend uitgevoer. Die Raad het as gevolg daarvan aan sy wetgewende mandaat

voldoen. Die departement het seker gemaak dat die operateurs in die perdewedren- en wedderybedryf alle wetlike vereistes van hul individuele lisensies nagekom het.

Strategie om gebiede van onderprestasie te oorkom

Daar is geen gebiede van onderprestasie nie.

Veranderinge aan beplande teikens

Daar was geen veranderinge aan die beplande teikens gedurende die 2014/15-boekjaar nie.

Koppeling van prestasie aan begrotings

Naam van subprogram R	2014/15			2013/14		
	Begroting R	Werklike uitgawes R	(Oor-)/Onder-besteding R	Begroting R	Werklike uitgawes R	(Oor-)/Onder-besteding R
Wedrenne en weddery	6 262 525	5 950 509	312 016	5 885 724	5 504 610	381 114

Die program het verseker dat slegs geskikte en gepaste persone vir die goedkeuring van lisensies aan die Raad voorgelê is en het oudits in die Wedrenne- en Wedderybedryf uitgevoer om te verseker dat die bedryf op 'n toepaslike en behoorlike manier funksioneer.

Wes-Kaapse Raad op Dobbelary en Wedrenne Dobbelarynakoming

Program 4: Dobbelarynakoming

Die doel van die program is om lisensiehouers te verplig om alle dobbelary-aktiwiteite volgens die wetlike voorskrifte en die regulatoriese vereistes uit te voer, asook om te verseker dat

alle dobbelary en verwante aktiwiteite in die Provinsie plaasvind op 'n wyse wat nie enige skade of bedreiging vir die mense van die Provinsie inhou nie.

Strategiese doelwit

Om nakoming van die Wes-Kaapse Wet op Dobbelary en Wedrenne te verseker

Program 4: Dobbelarynakoming					
Prestasie-aanwyser van strategiese doelwit	Werklike prestasie 2013/14	Bepaalde teiken 2014/15	Werklike prestasie 2014/15	Afwyking van beplande teiken vir 2014/15	Kommentaar oor afwykings
Getal assesserings uitgevoer om nakoming van die toepaslike wetgewing, voorskrifte en beleide te bepaal	733	749	760	+11	As gevolg van die onsekerheid oor die opening en die sluiting van LPM-terreine, asook die feit dat die presiese getal onwettige persele wat in bedryf sal wees, nie bepaal kan word nie, word die teiken op vorige ervaring asook huidige tendense gegrond.

Sleutelprestasie-aanwysers en teikens en werklike prestasie

Program 4: Dobbelarynakoming					
Prestasie-aanwyser	Werklike prestasie 2013/14	Beplande teiken 2014/15	Werklike prestasie 2014/15	Afwyking van beplande teiken vir 2014/15	Kommentaar oor afwykings
Getal assesserings vir nakoming uitgevoer by gelisensieerde casino's, roete-operateurs, LPM-persele en by persele wat vermoedelik onwettige dobbelary uitvoer.	733	749	760	+11	As gevolg van die onsekerheid oor die opening en die sluiting van LPM-terreine, asook die feit dat die presiese getal onwettige persele wat in bedryf sal wees, nie bepaal kan word nie, word die teiken op vorige ervaring asook huidige tendense gegrond.

Die sluiting van onwettige dobbelary-ondernemings en om te verseker dat mense

deelneem aan dobbelary by ondernemings wat nakomend is.

Strategie om gebiede van onderprestasie te oorkom

Daar is geen gebiede van onderprestasie nie.

Veranderinge aan beplande teikens

Daar was geen veranderinge aan die beplande teikens gedurende die 2014/15-boekjaar nie.

Koppeling van prestasie aan begrotings

Naam van subprogram R	2014/15			2013/14		
	Begroting R	Werklike uitgawes R	(Oor-)/Onder-besteding R	Begroting R	Werklike uitgawes R	(Oor-)/Onder-besteding R
Dobbelarynakoming	9 365 215	8 184 114	1 181 101	8 427 993	7 458 308	969 685

Die program het oudits in die Casino- en LPM-bedryf uitgevoer om te verseker dat hierdie bedrywe op 'n toepaslike en behoorlike manier funksioneer. Onwettige dobbelary is opgespoor en gesluit.

Die sluiting van onwettige dobbelary-ondernemings en om te verseker dat mense deelneem aan dobbelary by ondernemings wat nakomend is.

Wes-Kaapse Raad op Dobbelary en Wedrenne Inligtingstegnologie

Program 5: Inligtingstegnologie

Die Departement: Inligtingstegnologie lewer al die nodige inligtingstegnologiesdienste aan die

Raad. Dit tree op as bewaarder van die Raad se elektroniese inligting.

Strategiese doelwit

Handhaaf bedryfstyd van meer as (328,5 dae) 90% vir alle inligtingstelsels per jaar.

Program 5: Inligtingstegnologie					
Prestasie-aanwyser van strategiese doelwit	Werklike prestasie 2013/14	Beplande teiken 2014/15	Werklike prestasie 2014/15	Afwyking van beplande teiken vir 2014/15	Kommentaar oor afwykings
Handhawing van bedryfstyd van meer as 90% (328,5 dae) vir alle inligtingstelsels per jaar.	94.71%	95,9% bedryfstyd van IKT-stelsels (350 dae per jaar).	91%	-4.9%	Verlengde staantyd weens kragonderbreking(s) en noodinstandhouding op hardeware.

Sleutelprestasie-aanwysers en teikens en werklike prestasie

Program 5: Inligtingstegnologie

Prestasie-aanwyser	Werklike prestasie 2013/14	Beplande teiken 2014/15	Werklike prestasie 2014/15	Afwyking van beplande teiken vir 2014/15	Kommentaar oor afwykings
Getal huidige inligtingstegnologiesistels in stand gehou (hardeware, sagteware en netwerk-infrastruktuur).	1 223	1 005	1 431	+426	Snelle tegnologie vordering het die departement genoodsaak om bykomende take te verrig ten einde alle IKT-sistels op datum te hou.
Optimaliseer diensbeskikbaarheid en -sekuriteit in die kantoor van die Raad deur middel van geskeduleerde voorkomende aktiwiteite en kennisbemaatiging.	N/A	40	58	+18	Bykomende opleiding vir nuwe sagteware was nodig.

Die IT-departement het bygedra tot die bereiking van die Raad se doelwitte en mandaat deur toepaslike en veilige IKT-oplossings vir die Raad te implementeer en onderhou. Personeel-

lede word voortdurend opgelei om die nodige, gepaste kennis op te doen ten einde die beoogde voordeel te trek uit operasionele IKT-oplossings wat deur die Raad geïmplementeer word.

Strategie om gebiede van onderprestasie te oorkom

Daar was geen gebiede van onderprestasie nie.

Veranderinge aan beplande teikens

Daar was geen veranderinge aan die beplande teikens gedurende die 2014/15-boekjaar nie.

Koppeling van prestasie aan begrotings

Naam van subprogram R	2014/15			2013/14		
	Begroting R	Werklike uitgawes R	(Oor-)/Onderbesteding R	Begroting R	Werklike uitgawes R	(Oor-)/Onderbesteding R
Inligtingstegnologie	4 438 714	3 149 522	1 289 192	6 333 025	3 614 208	2 718 817

Die program het 'n elektroniese bestuursinligtingstelsel met die nuutste tegnologie verseker waarmee die Raad sy sake kon bedryf.

4. Inkomste-invordering

Inkomste-bronne	2014/15			2013/14		
	Beraam R	Werklike bedrag ingevorder R	(Oor-)/Onder-invordering R	Beraamde bedrag R	Werklike bedrag ingevorder R	(Oor-)/Onder-invordering R
Aansoek-gelde	604 980	2 677 410	(2 072 430)	393 650	2 429 150	(2 035 500)
Ondersoek-gelde	20 151 250	20 714 974	(563 724)	19 965 880	20 202 257	(236 377)
Ondersoek-gelde Tydelik	-	928	(928)	-	-	-
Eksklusiwiteit-gelde	6 803 500	7 062 682	(259 182)	1 177 000	1 573 461	(396 461)
Operateurs-gelde	-	-	-	3 791 140	4 906 064	(1 114 924)
Rente	480 000	1 293 113	(813 113)	1 020 000	1 038 346	(18 346)
Inspekteur-uitbetalings	4 844 140	5 968 628	(1 124 488)	3 887 082	5 145 166	(1 258 084)
Regsgelde verhaal	-	-	-	-	42 990	(42 990)
Oordragte	10 406 000	10 406 000	-	10 326 000	10 326 000	-
Velerlei	-	59 593	(59 593)	-	144 992	(144 992)
Totaal	43 289 870	48 183 328	(4 893 458)	40 560 752	45 808 426	(5 247 674)

Dit is belangrik op te beklemtoon dat die WKRDW toegelaat word om inkomste en ander gelde slegs ingevolge wetgewing van lisensiehouers in te vorder. Die WKRDW word dus verbied om die bedrag van gelde en ander inkomste wat van operateurs ingevorder word, te verhoog. Tensy daar 'n verhoging is in

dobbellisensie-aansoeke en die boetes wat die Raad vir verskillende regulatoriese oortredings kan oplê, is daar geen ander wyse waarop die Raad sy inkomste kan verhoog nie. Wanneer die WKRDW dus 'n begroting voorberei, word daar op vorige tendense staatgemaak om die verwagte inkomste vir die boekjaar te bepaal.

Deel C

Korporatiewe beheer

1. Inleiding

Die Raad se beheerraamwerk word geleidelik deur die Wes-Kaapse Raad op Dobbeldary en Wedrenne, die Wet op Maatskappye en die Wet op Openbare Finansiële Bestuur (WOFB) en word ook beoefen in ooreenkoms met die Protokol oor Korporatiewe Bestuur wat in die King-verslag oor Korporatiewe Bestuur uiteengesit word.

2. Uitvoerende Gesag

Die Minister van Finansies is die aangewese Uitvoerende Gesag vir die Wes-Kaapse Raad op Dobbeldary en Wedrenne. Die Uitvoerende Gesag stel die lede van die Raad aan en die Raad rapporteer aan die Minister. Enige en alle verslae wat die Raad verplig is om saam te stel, word aan die Minister voorgelê. Daarbenewens word die Raad deur beleidsbepalings van die Uitvoerende Gesag gebind.

3. Die Rekeningkundige Gesag – Die Raad

Inleiding

Die Raad, wat bestaan uit sewe nie-uitvoerende lede wat deur die Uitvoerende Gesag aangestel word, is die aangewese Rekeningkundige Gesag.

Die Raad vorm verskeie subkomitees uit sy lede om oor spesifieke operasionele aktiwiteite van sy kantoor toesig te hou. Daarbenewens stel die Raad twee eksterne lede aan om op sy Ouditkomitee te dien.

Die rol van die Raad is soos volg:

Die Wes-Kaapse Raad op Dobbeldary en Wedrenne is ingestel met die hoofdoel om dobbeldary en wedrenne en alle ander aktiwiteite wat daarmee gepaard gaan in die Wes-Kaap te beheer en reguleer.

Sy funksies en bevoegdhede word in artikel 12 van die Wet, 1997 uiteengesit. In opsomming is die rol van die Raad om:

- Aansoeke om lisensies ingevolge die Wet aan te vra;

- Aansoeke om nasionale en provinsiale lisensies te ontvang en ondersoek;
- Nasionale en provinsiale lisensies aan kwalifiserende of geskikte persone uit te reik, onderworpe aan sodanige voorwaardes as wat die Raad toepaslik ag;
- Die geskiktheid te bepaal van persone wat daarin belangstel om 'n lisensie te bekom of die onderneming waarop 'n lisensie betrekking het;
- Verhore en ondersoeke uit te voer oor die handelinge van lisensiehouers of met betrekking tot enige aangeleentheid wat die Raad ingevolge die Wet moet administreer;
- Deurlopende nakoming in die gelisensieerde bedryf te verseker en administratiewe boetes op te lê of sodanige maatreëls in te stel as wat die Raad vir oortredings van die Wet geskik ag;
- Die publiek te beskerm teen onwettige dobbeldary en openbare vertroue in gewettigde dobbeldary te kweek/verseker;
- Onwettige dobbelaktiwiteite op te spoor en die vervolging daarvan te verseker;
- Belasting en heffings wat aan die provinsiale fiskus verskuldig is en alle statutêre gelde soos voorgeskryf deur die Wet te administreer, bereken en in te vorder;
- Volgehoue navorsing oor dobbeldary and wedrenne regoor die Provinsie en elders uit te voer om op hoogte te bly van en leemtes te bepaal in die Wet en regulatoriese praktyke van die Raad;
- Toepaslike lisensievoorwaardes vir doeltreffende regulering op te lê;
- Regulatoriese forums en konferensies by te woon ten einde op hoogte te bly van die jongste verwickelinge in die bedryf; en
- Oor die algemeen alle bevoegdhede uit te voer en funksies te verrig wat in die Wet bepaal word en deur enige ander wetgewing opgelê word.

Handves van die Raad

Die Raad se bevoegdhede en funksies word in die Wet omskryf. Die Raad het 'n handves vir elk van die subkomitees aanvaar waarin hul mandaat uiteengesit is. Die Raad hersien jaarliks sy korporatiewe bestuur.

Raadslid Inligting

Naam	Pos-benaming (inevolge die Raad se struktuur)	Datum aangestel	Datum van bedanking/verstryking van termyn	Kwalifikasies	Gebied van kundighied	Raad Direkteur-skappe (lys die entiteite)	Getal raadsvergaderings gehou	Getal raadsvergaderings bygewoon	Ander komitees (bv. Oudit-komitee)	Getal komiteevergaderings gehou	Getal komiteevergaderings bygewoon	Totaal getal vergaderings bygewoon
Me A Lapoorta	Voorsitter Raad	22 Mei 2013	21 Mei 2016	B.Com GR(SA)	Ouditering en Rekening-kunde	Wes-Kaapse Raad op Dobbelay & Wedrenne Kuhumelela Trading (Pty) Ltd Kuhumelela Advisory Services (Pty) Ltd	15	15	Finansies- & IT-komitee	4	3	21 van 23
Mnr T Arendse	Raadslid	12 Feb 2014	11 Feb 2017	STR GR (SA)	Ouditering en Rekening-kunde	Wes-Kaapse Raad op Dobbelay & Wedrenne	15	13 van 15	Oudit-komitee	4	4	25 van 27
									Finansies- & IT-komitee	4	4	
									LPM-komitee	4	4	

Naam	Pos-benaming (inevolge die Raad se struktuur)	Datum aangestel	Datum van bedanking/ verstryking van termyn	Kwalifikasies	Gebied van kundigheid	Raad Direkteur-skappe (lys die entiteite)	Getal raadsver-gaderings gehou	Getal raadsver-gaderings byge-woon	Ander komitees (bv. Oudit-komitee)	Getal komitee-vergaderings gehou	Getal komitee-vergaderings byge-woon	Totaal getal ver-gaderings byge-woon
Me US Deglon	Raadslid	20 Jan 2011 12 Feb 2014	19 Jan 2014 11 Feb 2017 Op 10 Maart 2015 bedank	MA (Navorsing-sielkunde) UK 2006	Menslike Hulp-bronne & Navorsing	Wes-Kaapse Raad op Dobbelay & Wedrenne Suid-Afrikaanse Gestremdheid-ontwikkelings-trust (SAGOT) Die Learning Cape-inisiatief Internasionale Arbeids-organisasie Die Wêreld-gesondheids-organisasie	15	13 van 14	Casino-komitee	4	3	21 van 25
									Menslike Kapitaal-komitee	4	1 of 3	
									LPM-komitee	4	4	
Mev I Du Plessis	Raadslid	12 Feb 2014	11 Feb 2017 2017 Op 17 April 2014 bedank	BA. LLB (Regte)	Regte	Wes-Kaapse Raad op Dobbelay & Wedrenne	15	0 van 0	Casino-komitee	4	0 van 0	0 of 1
									Menslike Kapitaal-komitee	4	0 van 1	
									LPM-komitee	4	0 van 0	

Raadslid Inligting (vervolg)

Naam	Pos- benaming (inevolge die Raad se struktuur	Datum aangestel	Datum van bedanking/ verstryking van termyn	Kwalifi- kasies	Gebied van kundigheid	Raad Direkteur- skappe (lys die entiteite)	Getal raadsver- gaderings gehou	Getal raadsver- gaderings byge- woon	Ander komitees (bv. Oudit- komitee)	Getal komitee- vergader- ings gehou	Getal komitee- vergade- rings by- gewoon	Totaal getal ver- gaderings byge- woon
Mnr DA Federicks	Raadslid	30 Aug 2012	29 Aug 2015	Diploma Arbeids- betrek- kinge	Arbeids- betrek- kinge	Wes-Kaapse Raad op Dobbelary & Wedrenne	15	15	Menslike Kapitaal- komitee LPM- komitee Casino- komitee	4 4 4	4 4 4	27 van 27
Mnr D Lakay	Raadslid	10 Des 2014	10 Des 2017	B.Com Rekening- kunde	Rekening- kunde en Finansiële Bestuur	Wes-Kaapse Raad op Dobbelary & Wedrenne Kommissie vir bemiddeling, versoening en arbitrasie (KBVA) Lid van Finansies- en Risikokomitee (FRK)	15	2 van 3	Casino- komitee Finansies- & IT-komitee LPM- komitee	4 4 4	0 van 0 0 van 0 0 van 0	2 of 3

Naam	Pos-benaming (inevolge die Raad se struktuur)	Datum aangestel	Datum van bedanking/ verstryking van termyn	Kwalifikasies	Gebied van kundighied	Raad Direkteur-skappe (lys die entiteite)	Getal raadsvergaderings gehou	Getal raadsvergaderings byge-woon	Ander komitees (bv. Oudit-komitee)	Getal komitee-vergaderings gehou	Getal komitee-vergaderings byge-woon	Totaal getal vergaderings byge-woon
Mnr HC Malila	Raadslid	27 Sept 2011 27 Sept 2014	26 Sept 2014 26 Sept 2015	MBA B. Compt.	Staats-finansies	Wes-Kaapse Raad op Dobbelary & Wedrenne	15	12	Finansies- & IT-komitee Komitee oor Perde-wedrenne	4 4	2 4	18 van 23
Mnr DN Polovin	Onder-voorsitter Raad	22 Okt 2012	21 Okt 2015	LL.M	Regte	Wes-Kaapse Raad op Dobbelary & Wedrenne	15	15	Casino-komitee Menslike Kapitaal-komitee Komitee oor Perde-wedrenne	4 4 4	2 4 4	25 van 27

Eksterne Auditkomitee Lede

Naam	Pos-benaming (inevolge die Raad se struktuur)	Datum aangestel	Datum van bedanking/verstryking van termyn	Kwalifikasies	Gebied van kundighied	Raad Direkteur-skappe (lys die entiteite)	Ander komitees (bv. Ouditkomitee)	Getal komitee-vergaderings gehou	Getal komitee-vergaderings bygewoon
Mnr PK Slack	Ouditkomitee Onafhanklike nie-uitvoerende voorsitter	29 Sept 2009 5 Feb 2013	28 Sept 2012 4 Feb 2016	B Comm (Hons) Finansiële Bestuur GR (SA)	Ouditering en Rekening-kunde	Raadsvoorsitter Westelike Provinsie Bloedoortappingsdiens Suid-Afrikaanse Olie- en Gas-alliansie (SAOGA) Nasionale Alliansie vir die Ontwikkeling van Gemeenskaps-advieskantore	Ouditkomitee	4	4
Mnr MR Burton	Ouditkomitee Onafhanklike nie-uitvoerende lid	8 Des 2011 17 Feb 2015	7 Des 2014 16 Feb 2018	B:Compt Hons GR (SA)	Ouditering en Rekening-kunde	Wes-Kaapse Drank-owerheid	Ouditkomitee	4	4

Komitee	Getal vergaderings gehou	Getal lede	Naam van lid
Ouditkomitee	4	3	Mnr PK Slack [Voorsitter] Mnr Burton (lid) [Termyn as lid van Ouditkomitee het op 7 Desember 2014 verstryk; op 17 Februarie 2015 as komiteelid heraangestel] Mnr T Arendse (lid)
Casino-komitee	4	3	Mnr DA Fredericks (Voorsitter) [Op 26 Februarie 2014 as Komiteevoorsitter aangestel] Me US Deglon (lid) [Op 10 Maart 2015 as Raadslid bedank] Mev I du Plessis (lid) [Op 17 April 2014 as Raadslid bedank] Mnr D Lakay (lid) [Op 9 Maart 2015 as komiteelid aangestel] Me A Lapoorta (lid) [Op 31 Maart 2015 as gekoöpteerde komiteelid aangestel totdat 'n nuwe Raadslid in mev Deglon se plek aangestel is] Mnr D Polovin (lid) [Op 29 April 2014 op komitee aangestel; diens as komiteelid op 9 Maart 2015 beëindig]
Finansies- & IT-komitee	4	3	Mnr T Arendse (Voorsitter) [Diens as komiteevoorsitter op 9 Maart 2015 beëindig] Mnr D Lakay (Voorsitter) [Op 9 Maart 2015 as Komiteevoorsitter aangestel] Me A Lapoorta (lid) [Diens as komiteelid op 9 Maart 2015 beëindig] Mnr HC Malila (lid)
LPM-komitee	4	3	Mnr T Arendse (Voorsitter) [Op 9 Maart 2015 as komiteevoorsitter aangestel] Me US Deglon (Voorsitter) [Diens as komiteevoorsitter op 9 Maart 2015 beëindig; op 10 Maart 2015 as Raadslid bedank] Mev I du Plessis (lid) [Op 17 April 2014 as Raadslid bedank] Mnr DA Fredericks (lid) [Diens as komiteelid op 26 Februarie 2014 beëindig; op 29 April 2014 as komiteelid heraangestel] Mnr D Lakay (lid) [Op 31 Maart 2015 as komiteelid aangestel]
Menslike Kapitaal-komitee	4	3	Me A Lapoorta (Voorsitter) [Op 9 Maart 2015 as komiteevoorsitter aangestel] Mnr DN Polovin (Voorsitter) [Diens as komiteevoorsitter op 9 Maart 2015 beëindig] Me US Deglon (lid) [Op 29 April 2014 as komiteelid aangestel; diens as komiteelid op 9 Maart 2015 beëindig; op 10 Maart 2015 as Raadslid bedank] Mnr DA Fredericks (lid)
Komitee oor Perdewedrenne	4	3	Mnr HC Malila (Voorsitter) Me A Lapoorta (lid) Mnr DN Polovin (lid)

Reëlings Betreffende Vergoeding van die Raad

Raadsvergaderings:

- Die vergoeding van Raadslede vir vergaderings wat by die kantore gehou word, is 'n vasgestelde bedrag van **R4 153.67**, ongeag die tydsduur van die vergadering en is allesinsluitend van voorbereidings- en reistyd.

Raadskomitees en ander gebeure:

- Die vergoeding vir ander vergaderings en gebeure, byvoorbeeld komiteevergaderings en openbare verhore, is gebaseer op 'n uurlikse tarief wat, benewens die tyd bygewoon, ook die tyd gereis, voor-bereidingstyd en vergoeding vir kilometers afgelê dek.
- Die uurlikse bedrag is **R519.21** per uur.
- Hierdie vergoeding is betaalbaar tot die ekwivalent van 'n maksimum van 8 uur per dag, plus kilometers afgelê.
- Die praktyk is vir lede om aan die begin van elke vergadering vir die Sekretaris mee

te deel wat hul voorbereidingstyd vir 'n bepaalde vergadering was.

- Die kilometers wat afgelê word in gevalle waar die roetes wissel van die gewone roete na die kantoor van die Raad, word ook individueel aan die Raadsekretaris voorsien.

Voorsitter:

Raadsvergaderings: **R5 345.63** per vergadering.

Raadskomitees en ander gebeure: **R668.20** per uur tot 'n maksimum van 8 uur.

Ondervoorsitter:

Raadsvergaderings: **R4 153.67** per vergadering.

Raadskomitees en ander gebeure **R519.21** per uur tot 'n maksimum van 8 uur.

Waarnemend as voorsitter:

Raadsvergaderings: **R4 654.01** per vergadering.

Raadskomitees en ander gebeure: **R581.75** per uur tot 'n maksimum van 8 uur.

Vergoeding van Raadslede

Naam	Vergoeding R	Ander toelaag R	Ander terugbetalings R	Totaal R
Raad				
Me A Lapoorta	200 739	-	17 447	218 216
Mnr DN Polovin	209 655	-	17 730	227 385
Mnr T Arendse	186 829	-	17 321	204 150
Mnr DA Fredericks	207 294	-	18 811	226 106
Mnr D Lakay	25 960	-	1 976	27 937
Mnr HC Malila	-	-	21 722	21 722
Mev US Deglon	157 667	-	21 363	179 029
Mev I Du Plessis	-	-	3 011	3 011
Totaal	988 145	-	119 412	1 107 556

Buitelandse Reise van Raadslede

Konferensie: Asian Racing Konferensie – Hong Kong – 02 tot 10 Mei 2014								
Voordele uit bywoning verkry: Blootstelling aan die huidige beste praktyke in die Perdewedren-bedryf en oplossings vir algemene uitdagings								
Naam	Posbenaming	Reis en verblyf	Vliegkaartjies	Konferensie-gelde	Onderhouds-toelae	Gelde	Ander	Totaal
Mnr HC Mailila	Raadslid	R34 388.80	R31 114.20	R15 877.29	R10 417.64	-	-	R92 297.93
Totale		R34 388.80	R31 114.20	R15 877.29	R10 417.64	-	-	R92 297.93

Konferensie: G2E Konferensie – Las Vegas, Nevada – 26 September tot 04 Oktober 2014								
Voordele uit bywoning verkry: Bekendstelling aan die nuutste dobbeltechnologie en -ontwerpe en 'n begrip van die werking daarvan en die moontlike risiko's en uitdagings wat ons te wagte kan wees.								
Naam	Posbenaming	Reis en verblyf	Vliegkaartjies	Konferensie-gelde	Onderhouds-toelae	Gelde	Ander	Totaal
Me A Lapoorta	Voorsitter	R14 787.00	R70 842.00	R23 980.15	R12 327.45	R48 110.40	-	R170 047.00
Mev US Deglon	Raadslid	R18 950.61	R70 742.00	R23 950.15	R12 327.49	R37 383.12	-	R163 353.37
Totaal		R33 737.61	R141 584.00	R47 930.30	R24 654.94	R85 493.52	-	R333 400.37

Buitelandse Reise van Raadslede (vervolg)

Konferensie: IAGR en IAGA Konferensie – Philadelphia, VSA - 24 Oktober tot 04 November 2014								
Voordele uit bywoning verkry: Blootstelling aan die huidige beste praktyke in die Casino-bedryf en oplossings vir algemene uitdagings.								
Naam	Posbenaming	Reis en verblyf	Vliegkaartjies	Konferensie-gelde	Onderhouds-toelae	Gelde	Ander	Totaal
Mnr DN Polovin	Raadslid	R45 231.29	R57 955.00	R13 192.22	R12 477.18	R49 844.16	-	R178 699.85
Mnr DA Fredericks	Raadslid	R35 747.01	R37 180.00	R13 192.22	R14 304.50	R45 690.48	-	R146 114.21
Totaal		R80 978.30	R95 135.00	R26 384.44	R26 781.68	R95 534.64	-	R324 814.06

Konferensie: ICE Konferensie – Londen, VK - 31 Januarie tot 06 Februarie 2015								
Voordele uit bywoning verkry: Blootstelling aan innovasies in e-dobbelary en oplossings vir algemene uitdagings.								
Naam	Posbenaming	Reis en verblyf	Vliegkaartjies	Konferensie-gelde	Onderhouds-toelae	Gelde	Ander	Totaal
Mnr T Arendse	Raadslid	R25 472.61	R16 928.39	R29 996.15	R10 387.38	R29 075.76	-	R111 860.29
Totaal		R25 472.61	R16 928.39	R29 996.15	R10 387.38	R29 075.76	-	R111 860.29

Buitelandse Reise van Raadslede (vervolg)

Totaal / Konferensie	Reis en verblyf	Vliegkaartjies	Konferensie-gelde	Onderhouds-toelae	Gelde	Ander	Totaal
Asian Racing Konferensie	R34 388.80	R31 114.20	R15 877.29	R10 417.64	-	-	R92 297.93
G2E Konferensie	R33 737.61	R141 584.00	R47 930.30	R24 654.94	R85 493.52	-	R333 400.37
IAGR en IAGA Konferensie	R80 978.30	R95 135.00	R26 384.44	R26 781.68	R95 534.64	-	R324 814.06
ICE Konferensie	R25 472.61	R16 928.39	R29 996.15	R10 387.38	R29 075.76	-	R111 860.29
Totaal	R174 577.32	R284 761.59	R120 188.18	R72 241.64	R210 103.92	-	R862 372.65

Besluite van Staande Komitees

Staande Komitee oor Openbare Rekeninge		
Datum van besluit	Besonderhede	Vordering met implementering
16 Oktober 2014	Deel die komitee mee oor die getal vervolgings wat gedurende die 2014/15-boekjaar onderneem is, insluitend die finansiële implikasies van die beraamde inkomste wat gedurende die oorsigjaar verloor is.	Vergadering gehou op 04 Maart 2015
16 Oktober 2014	Verskaf aan die komitee 'n gedetailleerde verslag oor sy inisiatiewe ten opsigte van maatskaplike verantwoordelikheid, soos aangedui in aantekening 13 op bladsy 54 van die entiteit se jaarverslag.	Verslag opgestel September 2014

4. Risikobestuur

Risikobestuur vorm 'n integrale deel van die oorhoofse aktiwiteite van die Raad. Die Raad poog om deur middel van Ondernemingsrisikobestuur te verseker dat hy voortdurend daarin slaag om sy strategiese doelwitte te bereik.

Die WKRDW se risikobestuur sluit in:

- Integreer risikobestuur by die kultuur en strategiese besluitneming van die WKRDW;
- Voorsien en reageer op veranderende maatskaplike, omgewings- en wetgewende toestande;
- Bestuur risiko in ooreenstemming met beste praktyk en demonstreer behoorlike omsigtigheid in besluitneming;
- Beskou wetlike nakoming as 'n minimum standaard;
- Balanseer die koste van die bestuur van risiko met die verwagte voordele; en
- Verhoog bewustheid oor die behoefte aan risikobestuur.

Risikobestuurstrategieë om risiko's by die WKRDW te identifiseer en bestuur, insluitend die volgende oorwegings:

- die Raad, Departementshoofde en Bestuurders is verantwoordelik vir die toesig oor risikobestuur;

- die Raad, Departementshoofde en Bestuur neem 'n oop en ontvanklike benadering tot die oplossing van risikoprobleme aan;
- die Departementshoofde en Bestuur ondersteun, adviseer oor en implementeer beleide wat deur die Raad goedgekeur is;
- die WKRDW is konserwatief en omsigtig in die erkenning en openbaarmaking van die finansiële en niefinansiële implikasies van risiko's en geleenthede;
- die Hoof Uitvoerende Beampte, Departementshoofde en Bestuurders is verantwoordelik om goeie risikobestuurpraktyke in hul eenhede aan te moedig; en
- belangrike risiko-aanwysers sal op 'n kwartaallikse basis geïdentifiseer en gemonitor word.

Die Raad, sy Departementshoofde en Bestuurders assessee van tyd tot tyd die organisatoriese risiko's ingevolge die riglyne en metodes wat deur die Uitvoerende Gesag by wyse van die LUR aan hulle voorsien word. Gevolglik word elke departement se risiko's saam met die Jaarlikse Prestasieplan (JPP) en die algehele begroting hersien.

5. Interne Kontrole

Die Raad se interne kontroles is doeltreffend, soos deur die Ouditeur-Generaal van Suid-Afrika geouditeer. Die Raad het 'n aantal beleide en standaard bedryfsprosedures in plek wat spesifiek ontwerp is vir die beheer en behoorlike bestuur van die Raad se aangeleenthede. Die verantwoordelikheid om hierdie beheermaatreëls te implementeer word aan die HUB toevertrou. Die eksterne én interne ouditeure toets egter of die kontroles nie alleenlik doeltreffend is nie, maar ook aan die bepalings van die WOFB voldoen.

'n Risikoregister is gedurende die oorsigjaar saamgestel, voortdurende hersiening van kontroles is uitgevoer om geïdentifiseerde risiko's te verminder, verslae is aan die Finansies- en IT-komitee en die Ouditkomitee voorgelê en gevolglike aanbevelings is aan die Raad gemaak.

6. Interne Oudit En Ouditkomitees

Die doel van die uitvoering van interne oudits twee keer 'n jaar is om die Raad te voorsien van 'n onafhanklike en objektiewe versekerings- en raadgewende diens wat ontwerp is om die Raad se bedrywighede te help verbeter. Die interne ouditeure dra by tot 'n stelselmatige en gedissiplineerde benadering tot die evaluering van die doeltreffendheid van die Raad se risikobestuurs-, beheer- en bestuursproses.

Die hoof van interne oudit rapporteer administratief aan die HUB en funksioneel aan die Ouditkomitee.

Die bywoning van Ouditkomiteevergaderings deur lede was soos volg:

Naam van Lid	Getal vergaderings bygewoon
1. Mnr. P Slack	4 van 4
2. Mnr M Burton*	4 van 4
3. Mnr T Arendse	4 van 4
*[Lidmaatskap van Ouditkomitee het op 7 Des 2014 verstryk] [Heraangestel as lid van Ouditkomitee van 17 Feb 2015 tot 16 Feb 2018]	

Naam	Kwalifikasies	Intern of ekstern	Indien intern, posisie in die Raad	Datum aangestel	Datum bedank	Getal vergaderings bygewoon
P Slack	Geoktrooieerde Rekenmeester	Ekstern	N.v.t.	5 Februarie 2013	-	4
M Burton	Geoktrooieerde Rekenmeester	Ekstern	N.v.t.	8 Desember 2011 17 Feb 2015 [heraangestel]	-	4
T Arendse	Geoktrooieerde Rekenmeester	Raadslid	N.v.t.	26 Februarie 2014	-	4

7. Nakoming van Wette en Regulasies

Die Raad voldoen aan elke bepaling van alle betrokke wette en regulasies.

8. Bedrog en Korrupsie

Die WKRDW het gedurende die 2011-boekjaar 'n Beleid oor Bedrog en Teenkorrupsie goedgekeur. Die beleid is ten volle geïmplementeer en maak voorsiening vir die aanmelding van bedrog d.m.v. die nasionale blitslyn en regstreeks aan die HUB wat dan aan die Raad verslag doen.

Aanmeldings word deur 'n toegewyde Bedrogkomitee ondersoek en aan die HUB gerapporteer. Die HUB oorweeg die aangeleenthede en doen verslag aan die Raad.

9. Minimalisering van Belangebotsing

Die WKRDW ontvang elke jaar gedurende die maand van April 'n verklaring van elke Raadslid oor hulle aandeelhouding en sakebelange. Dit word dan aangeteken en op lêer gehou. Hierdie verklarings word hersien om vas te stel dat geen Raadslid gekompromitteer word deur 'n belang wat daardie Raadslid mag hê nie.

Daarbenewens, op elke Raadsvergadering, moet Raadslede verklaar of hulle enige belang het wat hul oordeel moontlik kan beïnvloed wanneer sake voor die Raad beraadslaag word.

Daar word ook van alle diensverskaffers verwag om 'n WCBD4-vorm te voltooi om te sertifiseer dat daar is geen verwantskap tussen die diensverskaffer en 'n werknemer van die WKRDW is nie.

10. Gedragskode

Die Gedragskode vorm die kern van die bereiking van die WKRDW se missie om openbare vertroue en geloof te kweek en om 'n stabiele, regverdige, bestendige en doeltreffende regulatoriese omgewing daar te stel.

Die Kode verseker die lewering van hoë standaarde deur werknemers van die WKRDW en Raadslede te lei met betrekking tot beste

praktyk en die voortgesette verbetering in standaarde.

Die Gedragskode is geredelik aanlyn beskikbaar vir alle werknemers en Raadslede op die WKRDW se intranet, waartoe elke individu toegang het. Wanneer 'n nuwe werknemer in diens gestel word en Raadslede aangestel word, vorm die Kode deel van die induksie-dokumentasie, waarvoor alle individue 'n erkenning van ontvangs moet onderteken.

Nakoming van die Gedragskode word streng toegepas en gemonitor en enige oortredings daarvan word ingevolge die Raad se dissiplinêre kode en prosedure hanteer.

11. Gesondheid-, Veiligheid- en Omgewingskwessies

Die Raad het 'n gevestigde Beroepsgesondheid- en Veiligheidskomitee (OHASA-komitee) wat kragtens die Wet op Beroepsgesondheid en Veiligheid (Wet 85 van 1993) ingestel is. Die OHASA-komitee, wat verteenwoordigend is van al die Raad se departemente, vergader teen vasgestelde maandelikse tussenposes gedurende die jaar om die status van gesondheid en veiligheid by die Raad te evalueer en enige aangeleenthede wat opduik te behandel.

12. Maatskappysekretaris

Die Raad het nie 'n maatskappysekretaris nie. Die Raad het egter 'n eenheid van drie personelede in die Departement Administrasie en Finansies wat as die sekretariaat te dien.

13. Sosiale Verantwoordelikheid

Terwyl die Raad self nie enige programme oor maatskaplike verantwoordelikheid vir die jaar gehad het nie, lê die Raad sekere voorwaardes aan lisensiehouers op om te verseker dat hulle wel hulpbronne toeken om behoeftige gemeenskappe te ondersteun.

Die Raad het ook die Wes-Kaapse Forum vir Verantwoordelike Dobbelyng ingestel om die potensiële ewels verbonde aan dobbelyng aan te spreek.

14. Verslag van die Ouditkomitee

Ons bied met genoeë ons verslag vir die finansiële jaar aan wat op 31 Maart 2015 geëindig het.

Lede van die Ouditkomitee en bywoning

Die ouditkomitee bestaan uit die lede hieronder genoem en vergader ten minste vier keer 'n jaar ingevolge die goedgekeurde verwysingsraamwerk. Vier vergaderings is gedurende die 2014/15-boekjaar gehou.

Naam van lid	Getal vergaderings bygewoon
1. Mnr P Slack	4 van 4
2. Mnr M Burton*	4 van 4
3. Mnr T Arendse	4 van 4
*[Lidmaatskap van Ouditkomitee het op 7 Des 2014 verstryk] [Heraangestel as lid van Ouditkomitee van 17 Feb 2015 tot 16 Feb 2018]	

Verantwoordelikheid van die Ouditkomitee

Die Ouditkomitee verklaar dat alle verantwoordelikhede nagekom is, soos bepaal deur artikel (51)(a) van die Wet op Openbare Finansiële Bestuur en Tesourieregulasie 27.1.10. Die Ouditkomitee verklaar verder dat die toepaslike, formele verwysingsraamwerk as die Ouditkomiteehandves aanvaar is, aangeleenthede ter nakoming van hierdie handves gereguleer is en dat alle verantwoordelikhede daarin vervat, uitgevoer is.

Die Komitee het 'n jaarlikse self-assessering uitgevoer ten opsigte van sy eie nakoming van die vereiste funksies ingevolge die King III-verslag oor Korporatiewe Bestuur, sy eie handves en verwysingsraamwerk, die betrokke Nasionale Tesourieregulasies en die Wet op

Openbare Finansiële Bestuur. Die Komitee het aan al die onderskeie vereistes voldoen.

Die doeltreffendheid van interne beheer

Ons hersiening van die bevindings van interne oudit se werk, wat gegrond was op die risiko-beoordeling wat in die Raad uitgevoer is, het sekere swakhede aangedui wat met die Raad bespreek is, waarna regstellende stappe ingestel is om die risiko's te minimaliseer.

Die stelsel van kontroles is ontwerp om kostedoeltreffende versekering te gee dat bates beskerm is en dat laste en bedryfskapitaal doeltreffend bestuur word. Die stelsel wat deur die Raad toegepas word ten opsigte van finansiële risiko en risikobestuur is effektief, doeltreffend en deursigtig.

In ooreenstemming met die Wet op Openbare Finansiële Bestuur en die King III-verslag oor vereistes vir korporatiewe beheer, verskaf Interne Oudit versekering aan die Ouditkomitee en bestuur dat die interne kontroles gepas en doeltreffend is. Dit word deur middel van die risikobestuurproses bereik, asook die identifisering van regstellende stappe en voorgestelde verbeterings aan die kontroles en prosesse.

Die verskillende verslae van die Interne Ouditeure, die Ouditverslag oor die Finansiële Jaarstate en die bestuursverslag van die Ouditeur-Generaal het aangedui dat geen aangeleenthede aangemeld is wat enige wesentliche tekortkominge in die stelsel van interne kontrole of enige afwykings daarvan weerspieël nie. Gevolglik kan ons rapporteer dat die stelsel van interne kontrole vir die oorsigtydperk doeltreffend en effektief was.

Die Ouditkomitee is tevrede dat die interne ouditfunksie, wat uitbestee word, doeltreffend uitgevoer word en dat die risiko's wat betrekking op die Raad het in die oudit aangespreek is.

Die volgende interne ouditwerk is gedurende die oorsigjaar voltooi:

'n Hersiening van die implementering en doeltreffendheid van interne beheermaatreëls is gedurende die jaar op die volgende fokusgebiede uitgevoer:

- Hersiening van konsep- Finansiële Jaarstate 2013-14 en 2014-15
- Hersiening van Prestasie-inligting oor Voorafbepaalde Doelwitte (PVD's)
- Opvolgwerk oor vorige interne en eksterne ouditbevindings
- Verifiëring van bates
- Hersiening van die Departement Wedrenne en Weddery
- Hersiening van IT-departement
- Hersiening van die Departement Nakoming
- Hersiening van die aktiwiteite van die Raad
- Hersiening van die kantoor van die Hoof Uitvoerende Beampte
- Hersiening van die Departement Lisensiëring
- Hersiening van die Departement Adfin
- Hersiening van die Regsafdeling
- Hersiening van MH-afdeling

Die Ouditkomitee het spesifieke bykomende werk op voorsieningskanaalbestuur en inligtingstechnologie versoek.

In-jaar bestuurs- en maandelikse/ kwartaallikse verslae

Die Raad het maandelikse en kwartaallikse verslae aan die Uitvoerende Gesag voorgelê. Die Ouditkomitee is tevrede met die inhoud en gehalte van die maandelikse en kwartaallikse verslae wat gedurende die oorsigjaar deur die Raad voorberei en uitgereik is.

Evaluering van finansiële state

Ons het:

- Die geouditeerde finansiële jaarstate wat by die jaarverslag ingesluit moet word, met die Ouditeur-Generaal van Suid-Afrika, bestuur en die Raad hersien en bespreek;
- Die Ouditeur-Generaal se bestuursverslag en bestuur se reaksie daarop hersien;
- Die Raad se nakoming van wetlike en regulatoriese bepalings hersien; en
- Beduidende wysigings wat uit die oudit voortspruit, hersien.

Ons het die finansiële jaarstate hersien wat deur die Raad voorberei is.

Verslag van die eksterne ouditeur

Ons het die Raad se implementeringsplan vir ouditkwessies wat in die vorige jaar geopper is, hersien en ons is tevrede dat die aangeleenthede voldoende opgelos is.

Die Ouditkomitee stem ooreen met en aanvaar die Ouditeur-Generaal se bevindings oor die finansiële jaarstate en is van mening dat die geouditeerde finansiële jaarstate aanvaar en saam met die verslag van die Ouditeur-Generaal gelees moet word.

Paul Slack

*Voorsitter van die Ouditkomitee
Wes-Kaapse Raad op Dobbelary en Wedrenne*

Deel D

Menslike Hulpbronbestuur

1. Inleiding

Die Raad glo dat sy werknemers sy mees waardevolle bate is. Werknemers speel 'n deurslaggewende rol in die verwesenliking van die Raad se strategiese doelwitte en die versekering van 'n bestendige gehalte in die lewering van al sy dienste as 'n regulerende gesag.

Die Departement Menslike Hulpbronne (MH) ondersteun en handhaaf die Wes-Kaapse Raad op Dobbelay en Wedrenne se doelwitte en doelstellings deur die bevordering van 'n positiewe en betrokke werksomgewing waar die veranderende behoeftes van ons diverse werksmag geïdentifiseer word en aandag geniet.

Die hoofdoel van die MH-departement is om die WKRDW te ondersteun in die bereiking van sy strategiese doelwitte, terwyl daar verseker word dat werknemers betrokke en gefokus bly. MH se sukses word gemeet aan die vermoë om prosesse by die strategiese missie aan te pas en te integreer. Daar word aldus gepoog om kwessies te identifiseer en regstellende maatreëls doeltreffend toe te pas.

Met 'n personeelomset van minder as 10% (ses bedankings uit 72 werknemers) vir die 2014/15-boekjaar, werk die MH-departement aktief daaraan om te verseker dat ons top talent werf en ervare personeel behou.

In hierdie tye van toenemend ingewikkelde projekte en tegniese uitdagings, wanneer

die kompetisie vir die beste talent in die regulatoriese bedryf meer intens as ooit is, is dit die Raad se oogmerk om van binne te ontwikkel en die interne en tegniese kundigheid, waarvoor die WKRDW bekend is en wat sy belangrikste bate bly, te behou.

Die Raad moedig 'n omgewing van ontwikkeling en bemagtiging aan, wat elke personeellid in staat stel om sy/haar vaardighede en talente uit te brei en dit aan te wend vir die handhawing van die entiteit se hoë standaarde van lewering. Die MH-departement help die Raad om sy werknemers finansiëel te ondersteun in die verwerwing van tersiêre kwalifikasies ten einde die werksmag verder te ontwikkel.

Die welstand van alle werknemers is uiters belangrik om hul beste prestasie en uitset te verseker. Die Raad se welstandsprogram moedig werknemers aan om 'n gesonder, meer gebalanseerde lewenstyl te kies en voorsien aan werknemers en hul gesinne aanlyn en na-uurse telefoniese bystand met mediese, geregtelike en sielkundige kwessies.

Die Raad het gedurende die 2014/15-boekjaar 'n nuwe salarisstruktuur geïmplementeer, ná oorlegpleging met die provinsiale Departement Organisasoriese Ontwikkeling en Provinsiale Tesourie. Die salarisse van die Raad se personeel is in lyn gebring met vergelykende poste in die staatsdiens. Die Raad het die salarisstrukture van die Staatsdiens aanvaar en alle toekomstige verhogings sal by dié van die Staatsdiens aangepas word.

2. Oorsig van Menslike Hulpbronstatistiek

Personeelkoste per program

Program	Totale uitgawes (R' 000)	Personeel-uitgawes (R' 000)	Personeel-uitgawes as 'n % van totale uitgawes (R' 000)	Getal werknemers	Gemiddelde peroneelkoste per werknemer (R' 000)
Administrasie*	17 428	9 080	52%	27	336
Nakoming	8 233	7 138	87%	16	446
Wedrenne en Weddery	5 994	5 587	93%	14	399
Lisensiëring	7 673	7 480	97%	17	440
IT	3 842	1 999	52%	5	400
Totaal	43 170	31 284	72%	79	396

* Administrasieprogram sluit die Raad, Ouditkomitee, die Departement Administrasie en Finansies en die Departement Uitvoerende Bestuur in.

Personeelkoste per salarisband

Vlak	Personeel-uitgawes (R' 000)	% van personeel-uitgawes tot totale personeelkoste	Getal werknemers	Gemiddelde personeelkoste per werknemer (R' 000)
Topbestuur	1 157	3.91%	1	1 157
Senior bestuur	5 537	18.73%	5	1 107
Professioneel gekwalifiseerd	6 526	22.07%	11	593
Geskoold	12 587	42.57%	29	434
Halfgeskoold	3 761	12.72%	17	221
Ongeskoold	-	-	-	-
Totaal	*29 568		63	469

* Uitgesluit Raadslede se vergoeding van R1 107 556 en voorsiening van Behuisingstoelae van R574 200 en tydelike werkers se vergoeding van R35 151.

Prestasiebelonings

Program	Prestasiebelonings (R' 000)	Personeeluitgawes (R' 000)	% van personeel-uitgawes tot totale personeelkoste
Topbestuur	-	1 157	-
Senior bestuur	99	5 537	2%
Professioneel gekwalifiseerd	126	6 526	2%
Geskoold	204	12 587	2%
Halfgeskoold	49	3 761	1%
Ongeskoold	-	-	-
Totaal	478	*29 568	2%

* Uitgesluit Raadslede se vergoeding van R1 107 556 en voorsiening van Behuisingstoelae van R574 200 en tydelike werkers se vergoeding van R35 151.

Opleidingskoste

Direktoraat/ Sake-eenheid	Personeel- uitgawes (R'000)	Opleidings- uitgawes (R'000)	Opleidings- uitgawes as 'n % van personeelkoste	Getal werknemers opgelei	Gem. opleidings- koste per werknemer (R'000)
Raad	1 032	20	2%	6	3
Uitvoerende Bestuur	3 475	27	1%	9	3
Administrasie & Finansies	4 573	2	0%	11	0
Nakoming	7 138	22	0%	7	3
Wedrenne en Weddery	5 587	16	0%	11	1
Lisensiëring	7 480	7	0%	4	2
IT	1 999	42	2%	18	2
Totaal	31 284	136	0%	66	2

Indiensneming en vakatures

Program	2013/14 Getal werknemers	2014/15 Goedgekeurde poste	2014/15 Getal werknemers	2014/15 Vakatures	% van vakatures
Administrasie	11	12	9	4	33%
Uitvoerende Bestuur	2	3	2	-	-
Bestuur	8	8	6	2	25%
Nakoming	13	16	15	1	6%
Wedrenne en Weddery	13	13	11	2	15%
Lisensiëring	15	16	16	-	-
IT	4	4	4	-	-
Totaal	66	72	63	9	13%

Program	2013/14 Getal werknemers	2014/15 Goedgekeurde poste	2014/15 Getal werknemers	2014/15 Vakatures	% van vakatures
Topbestuur	1	1	1	-	-
Senior bestuur	7	7	5	2	29%
Professioneel gekwalifiseerd	10	12	11	2	8%
Geskoold	28	30	29	3	3%
Halfgeskoold	20	22	17	2	13%
Ongeskoold	-	-	-	-	-
Total	66	72	63	9	13%

Verandering in indiensneming

Salarisband	Indiensneming aan begin van tydperk	Aanstellings	Beëindigings	Indiensneming aan einde van tydperk
Topbestuur	1	-	-	1
Senior bestuur	7	-	2	5
Professioneel gekwalifiseerd	9	1	1	9
Geskoold	25	2	3	24
Halfgeskoold	24	1	1	24
Ongeskoold	-	-	-	-
Totaal	66	4	7	63

Redes vir diensbeëindiging

Rede	Getal	% van totale getal diensbeëindigings
Sterfte	-	-
Bedanking	6	86%
Ontslag	-	-
Aftrede	-	-
Swak gesondheid	-	-
Beëindiging van kontrak	-	-
Ander	1*	14%
Totaal	7	100

* Oorplasing van Me Harris na nuwe pos as Hoofouditeur.

Personeelbedankings gedurende die oorsigtydperk was meestal na ander staatsdepartemente en regulerende gesagte vir 'n hoër pos en/of hoër salaris. Die Raad het 'n

redelik jong werksmag en gegewe die plat struktuur, word daar verwag dat personeel elders bevorderingsgeleenthede sal soek.

Arbeidsbetrekkinge: Wangedrag en dissiplinêre optrede

Aard van dissiplinêre optrede	Getal
Mondelinge waarskuwing	-
Skriftelike waarskuwing	-
Finale skriftelike waarskuwing	-
Ontslag	-
Totaal	-

Billikheidsteiken en diensbillikheidstatus

Vlakke	Manlik							
	Swart		Kleurling		Indiër		Wit	
	Huidig	Teiken	Huidig	Teiken	Huidig	Teiken	Huidig	Teiken
Topbestuur	1	-	-	-	-	-	-	-
Senior bestuur	-	1	3	3	-	-	-	-
Professioneel gekwalifiseerd	2	2	2	2	-	-	3	1
Geskoold	6	7	5	8	-	1	4	3
Halfgeskoold	-	3	3	5	-	-	1	1
Ongeskoold	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal	9	13	13	18	-	1	8	5

Billikheidsteiken en diensbillikheidstatus

Vlakke	Vroulik							
	Swart		Kleurling		Indiër		Wit	
	Huidig	Teiken	Huidig	Teiken	Huidig	Teiken	Huidig	Teiken
Topbestuur	-	1	-	-	-	-	-	-
Senior bestuur	-	-	2	2	-	-	2	1
Professioneel gekwalifiseerd	-	1	2	1	-	-	-	1
Geskoold	4	7	10	8	-	1	-	3
Halfgeskoold	2	2	9	5	-	-	2	2
Ongeskoold	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal	6	11	23	16	-	1	4	7

Vlakke	Gestremde personeel			
	Manlik		Vroulik	
	Huidig	Teiken	Huidig	Teiken
Topbestuur	-	-	-	-
Senior bestuur	-	-	-	-
Professioneel gekwalifiseerd	-	-	-	-
Geskoold	-	-	-	-
Halfgeskoold	-	-	-	-
Ongeskoold	-	-	-	-
Totaal	-	-	-	-

Die Raad het tans geen gestremde persone in diens nie. Ten spyte van die beperkings van die huidige gebou waarin die Raad gehuisves word, poog die kantoor steeds aktief om toepaslik gekwalifiseerde persone te lok om vir

vakatures in aanmerking te kom. Die kantoor het gedurende die oorsigjaar onderhoude met twee gestremde persone (een gesig-gestremde en een gehoorgestremde) vir die nege vakante poste gevoer.

Deel E

Finansiële inligting

Verslag van die Ouditeur-Generaal aan die Wes-Kaapse Provinsiale Parlement oor die Wes-Kaapse Raad op Dobbelary en Wedrenne

Report on the financial statements

Introduction

1. I have audited the financial statements of the Western Cape Gambling and Racing Board set out on pages 86 to 126, which comprise the statement of financial position as at 31 March 2015, the statement of financial performance, statement of changes in net assets, statement of cash flows and statement of comparison of budget and actual amounts for the year then ended, as well as the notes, comprising a summary of significant accounting policies and other explanatory information.

Accounting authority's responsibility for the financial statements

2. The accounting authority is responsible for the preparation and fair presentation of these financial statements in accordance with the South African Standards of Generally Recognised Accounting Practice (SA Standards of GRAP) and the requirements of the Public Finance Management Act (Act No. 1 of 1999) (PFMA) and the Western Cape Gambling and Racing Act, 1996 (Act No. 4 of 1996), and for such internal control as the accounting authority determines is necessary to enable the preparation of financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

Auditor-general's responsibility

3. My responsibility is to express an opinion on these financial statements based on my audit. I conducted my audit in accordance with International Standards on Auditing. Those standards require that I comply with ethical requirements, and plan and perform the audit to obtain reasonable assurance about whether the financial statements are free from material misstatement.

4. An audit involves performing procedures to obtain audit evidence about the amounts and disclosures in the financial statements. The procedures selected depend on the auditor's judgement, including the assessment of the risks of material misstatement of the financial statements, whether due to fraud or error. In making those risk assessments, the auditor considers internal control relevant to the entity's preparation and fair presentation of the financial statements in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the entity's internal control. An audit also includes evaluating the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates made by management, as well as evaluating the overall presentation of the financial statements.
5. I believe that the audit evidence I have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for my audit opinion.

Opinion

6. In my opinion, the financial statements present fairly, in all material respects, the financial position of the Western Cape Gambling and Racing Board as at 31 March 2015 and its financial performance and cash flows for the year then ended in accordance with the SA Standards of GRAP and the requirements of the PFMA and the Western Cape Gambling and Racing Act, 1996.

Emphasis of matter

7. I draw attention to the matter below. My opinion is not modified in respect of this matter.

Material underspending of the budget

8. As disclosed in the statement of comparison of budget and actual amounts as at 31 March 2015, the entity has materially

underspent the overall operating expenditure budget by R11 480 215 (21,6%). As stated in explanatory notes 3 and 4, the saving was mainly due to savings on employee cost as a result of vacancies, saving measures on travel and subsistence and the Board's awareness programmes that have been replanned over two years and costs allocated accordingly.

Report on other legal and regulatory requirements

9. In accordance with the Public Audit Act of South Africa, 2004 (Act No. 25 of 2004) (PAA) and the general notice issued in terms thereof, I have a responsibility to report findings on the reported performance information against predetermined objectives for selected programmes presented in the annual performance report, compliance with legislation and internal control. The objective of my tests was to identify reportable findings as described under each subheading but not to gather evidence to express assurance on these matters. Accordingly, I do not express an opinion or conclusion on these matters.

Predetermined objectives

10. I performed procedures to obtain evidence about the usefulness and reliability of the reported performance information for the following selected programmes presented in the annual performance report of the entity for the year ended 31 March 2015:

- Programme 1: Board and administration on pages 25 to 38
- Programme 2: Licensing on pages 41 to 43.

11. I evaluated the reported performance information against the overall criteria of usefulness and reliability.

12. I evaluated the usefulness of the reported performance information to determine whether it was presented in accordance with the National Treasury's annual reporting principles and whether the reported performance was consistent with the planned programmes. I further performed tests to determine whether indicators and targets were well defined, verifiable, specific, measurable, time bound and relevant, as required by the National Treasury's Framework for managing programme performance information.

13. I assessed the reliability of the reported performance information to determine whether it was valid, accurate and complete.

14. I did not raise any material findings on the usefulness and reliability of the reported performance information for the following programmes:

- Programme 1: Board and administration
- Programme 2: Licensing.

Additional matters

15. Although I raised no material findings on the usefulness and reliability of the reported performance information for the selected programmes, I draw attention to the following matter:

Achievement of planned targets

16. Refer to the annual performance report on pages 25 to 52 for information on the achievement of planned targets for the year.

Compliance with legislation

17. I performed procedures to obtain evidence that the entity had complied with applicable legislation regarding financial matters, financial management and other related matters. I did not identify any instances of material non-compliance with specific matters in key legislation, as set out in the general notice issued in terms of the PAA.

Internal control

18. I considered internal control relevant to my audit of the financial statements, the annual performance report and compliance with legislation. I did not identify any significant deficiencies in internal control.

Auditor-General

Cape Town
29 July 2015

AUDITOR-GENERAL
SOUTH AFRICA

Auditing to build public confidence

2. Finansiële Jaarstate

Statement of Financial Position as at 31 March 2015

	Notes	2015 R	2014 R
ASSETS			
Current assets		36 921 779	26 319 099
Cash and cash equivalents	2	18 886 800	13 134 445
Inventories	3	34 552	27 315
Prepayments		39 676	100 296
Trade and other receivables from exchange transactions	4	1 392 332	695 150
Cash and cash equivalents - Trust funds (securities)	5	8 550 635	6 486 186
Cash and cash equivalents - Trust funds (trust)	5	8 017 784	5 875 707
Non-current assets		1 935 645	2 539 394
Property, plant and equipment	6	1 889 178	2 486 800
Intangible assets	7	46 466	52 594
Total assets		<u>38 857 424</u>	<u>28 858 493</u>
LIABILITIES			
Current liabilities		29 149 424	17 477 494
Trade and other payables	8	10 234 350	2 241 638
Provision	9	849 524	1 454 712
Employee benefits	10	1 497 131	1 419 250
Trust funds (securities)	5	8 550 635	6 486 186
Trust funds (trust)	5	8 017 784	5 875 707
Non-current liabilities		340 000	381 000
Employee benefits	10	340 000	381 000
Total liabilities		<u>29 489 424</u>	<u>17 858 494</u>
Net Assets		<u>9 368 000</u>	<u>11 000 000</u>
NET ASSETS			
Approved accumulated surplus		9 368 000	11 000 000
Total net assets		<u>9 368 000</u>	<u>11 000 000</u>

Statement of Financial Performance for the year ended 31 March 2015

	Notes	2015 R	2014 R
Revenue	23	48 183 328	45 798 414
Exchange		37 777 328	35 472 414
Operating revenue		36 424 621	34 256 098
Sale of notes and sundry		24 459	134 980
Investment income		1 293 113	1 038 346
Legal fees recoverable		35 134	42 990
Non-exchange		10 406 000	10 326 000
Government grant	19	10 406 000	10 326 000
Total expenses		43 143 618	37 910 082
Amortization: Intangible assets	7	6 128	6 128
Board awareness programmes		1 294 556	-
Depreciation: Property, plant and equipment	6	1 408 285	878 796
Elimination of illegal gambling operations		131 061	174 009
Employee related costs		31 284 435	27 898 796
Finance costs		83 811	51 257
Legal Fees		496 911	1 367 895
Rental		113 168	76 670
Travel and subsistence		2 365 080	2 050 623
Other	23	5 960 183	5 405 909
(Loss) / Gains on disposal of property, plant and equipment		(26 052)	3 647
Gains on actuarial valuations		55 519	6 365
Surplus for the year	23	5 069 177	7 898 345

Statement of changes in Net Assets for the year ended 31 March 2015

	Notes	Accumulat- ed Surplus R	Total Net Assets R
Balance at 1 April 2013		3 566 000	3 566 000
Surplus for the period	23	7 898 343	7 898 343
Surplus before appropriation		11 464 343	11 464 343
Surplus payable to Western Cape Government		(464 343)	(464 343)
Balance at 31 March 2014		11 000 000	11 000 000
Surplus for the period	23	5 069 177	5 069 177
Surplus before appropriation		16 069 177	16 069 177
Surplus payable to Western Cape Government		(6 701 177)	(6 701 177)
Balance at 31 March 2015		9 368 000	9 368 000

Statement of Cash Flow for the year ended 31 March 2015

	Notes	2015 R	2014 R
Cash flows from operating activities			
Receipts		587 032 158	509 775 704
Operating revenue		35 836 341	35 867 601
Interest received		1 293 113	1 038 346
Other receipts		59 593	177 970
Government grant		10 406 000	10 326 000
Taxes and levies collected		539 437 111	462 365 787
Payments		(579 978 745)	(499 558 227)
Interest paid		(83 811)	(51 257)
Employee costs		(31 284 435)	(27 898 796)
Accounts payable		(8 989 212)	(10 402 665)
Provision		(605 188)	1 154 712
Taxes and levies distributed		(539 016 099)	(462 360 221)
Net cash flows from operating activities	16	7 053 413	10 217 477
Cash flows from investing activities			
Purchase of property, plant and equipment		(851 723)	(704 364)
Proceeds from sale of plant and equipment		15 007	21 012
Net cash flow from investing activities		(836 716)	(683 352)
Cash flow from financing activities			
Surplus payable to Western Cape Government redeemed		(464 343)	(11 881 737)
Net receipts and payments for trust funds		4 206 528	(3 384 226)
Net cash flows from financing activities		3 742 185	(15 265 963)
Net increase in cash and cash equivalents		9 958 882	(5 731 838)
Cash and cash equivalents at beginning of year	16	25 496 337	31 228 175
Cash and cash equivalents at end of year	16	35 455 219	25 496 337

Statement of Comparison of Budget and Actual Amounts as at 31 March 2015

	Original budget	Virement	Final budget	Actual	Variance	Reference
Receipts						
Rendering of service	32 403 870	-	32 403 870	36 484 215	4 080 345	1
Investment income	480 000	-	480 000	1 293 113	813 113	2
	10 406 000	-	10 406 000	10 406 000	-	
Total receipts	43 289 870	-	43 289 870	48 183 328	4 893 458	
Payments						
Employee costs	36 632 870	-	36 632 870	31 284 435	5 348 435	3
Operating expenses	16 976 550	(400 000)	16 576 550	10 360 959	6 215 591	4
Finance Charges	-	-	-	83 811	(83 811)	5
Total payments	53 609 420	(400 000)	53 209 420	41 729 205	11 480 215	
Net operating receipts / (payments)	(10 319 550)	(400 000)	(9 919 550)	6 454 122	16 373 672	
Capital Expenditure						
Acquisition of fixed assets	453 200	400 000	853 200	851 723	1 477	6
Net receipts / (payments)	(10 772 750)	-	(10 772 750)	5 602 399	16 375 149	

The budget is approved on a cash basis by functional classification. The approved budget covers the period from 1 April 2014 to 31 March 2015.

The budget and accounting base differ. The financial statements are prepared on the accrual basis using a classification on the nature of expenses in the statement of financial performance. The financial statements differ from the budget, which is approved on the cash basis.

The amounts in the financial statements were recast from the accrual basis to the cash basis and reclassified by functional classification to be on the same basis as the final approved budget.

A reconciliation between the actual amounts on a comparable basis as presented in the statement of comparison of budget and actual amounts and the actual amounts in the statement of financial performance for the period ended 31 March 2015 is presented below. The financial statements and budget documents are prepared for the same period. There is a basis difference: the budget is prepared on a cash basis and the financial statements on the accrual basis.

Statement of Comparison of Budget and Actual Amounts as at 31 March 2015

R

Reconciliation

Actual amount as presented on the Statement of comparison of budget and actual amounts as at 31 March 2015.	6 454 122
Basis difference	
Non cash items	1 384 945
Depreciation and amortisation	1 414 413
Actuarial valuation gain	(55 519)
Loss on disposal of assets	26 052
Actual amount per the statement of financial performance	<u>5 069 177</u>

Explanation of variances

1. Application fees exceeded budget by R2 072 430 mainly due to the envisaged change of inviting licence applications rather than accepting licence applications.

Exclusivity fees were prudently budgeted for based on the uncertainty which surrounded the continuance of the exclusivity fee. Exclusivity fees for one casino is still charged and the actual amount increased as per the prescribed formula. This amount exceeded budget by R259 182.

Based on the surge in applications, board inspector's charge out exceeded budget by R1 124 488.

The surge in applications had the effect of increasing investigation fees and other miscellaneous revenue by R564 652.

Sundry sale of notes and miscellaneous are not budgeted for but revenue amounted to R59 593.

2. Investment income was prudently budgeted for and as other revenue increased, financial resources increased.

3. The savings in employee costs are due to vacancies. A contributor to this phenomenon is the poaching of WCGRB staff by other gambling boards as WCGRB is not able to meet the remuneration packages offered by other boards.

In addition, the post of Head of Department: Racing and Betting was left vacant for 9 months as the department was to be merged with other departments effective 1 April 2015.

A saving of R1 900 000 on the provision for increase in salaries was achieved following the final result of the Organisational Development exercise conducted by the Office of the Premier.

The board's vacancies resulted in six-and-a-quarter vacant man years during the twelve months ended 31 March 2015.

Statement of Comparison of Budget and Actual Amounts as at 31 March 2015

	Saving / (Loss)
4. The underspending in operating expenses are a direct result of:	
The vacancies which gave effect to a saving in administration and logistical costs of	711 330
Advertising of Board procedures for comments	(316 029)
Negotiated saving on insurance	50 210
Increase in recruitment costs due to vacancies	(58 564)
Increase in conference fees	(62 697)
Travel and subsistence prudently provided for compliance auditors to travel to audits but saved due to staff having to share transport and less board members travelling abroad	1 629 291
Saving in lease costs as additional lease of equipment put on hold	241 573
Saving on budget for equipment and vehicle maintenance	49 988
Unspent funds on building maintenance as supply chain management process delays appointment of service provider	209 806
Saving in legal fee budget as no new action against the board	661 209
Underspend on board awareness programmes as further programmes moved to next year	2 776 118
Saving on illegal operations as court cases are delayed	75 250
Overbudget on audit fees	248 106
	<u>6 215 591</u>

5. The overspend on finance costs is a direct result of adopting GRAP 25 with the resultant interest burden of accruing for long term employee benefits plus a provision to cater for the labour court award.

6. The saving on capital expenditure is immaterial.

1. Measurement basis and accounting policies

1.1 Basis of preparation

The principal accounting policies adopted in the preparation of these annual financial statements are set out below.

Assets, liabilities, revenues and expenses have not been offset except when offsetting is required or permitted by a Standard of GRAP.

The accounting policies applied are consistent with those used to present the previous year's financial statements, unless explicitly stated.

The details of any changes in accounting policies are explained in the relevant policy.

The financial statements have been prepared in accordance with the effective Standards of Generally Recognised Accounting Practices (GRAP) including any interpretations, guidelines and directives issued by the Accounting Standards Board.

1.1.1 The cash flow statement has been prepared in accordance with the direct method.

1.1.2 The financial statements have been prepared using the historical cost basis.

1.1.3 These financial statements are presented in South African Rand since it is the currency in which all transactions of the Western Cape Gambling and Racing Board are denominated.

1.1.4 When the presentation or classification of items in the annual financial statements is amended, prior period comparative amounts are restated. The nature and reason for the reclassification is disclosed. Where accounting errors have been identified in the current year, the correction is made retrospectively as far as practicable, and the prior year comparatives are restated accordingly. Where there has been a change in accounting policy in the current year, the adjustment is made retrospectively as far as is practicable, and the prior year comparatives are restated accordingly.

1.1.5 At the date of authorisation of the financial statements for the year ended 31 March 2015, the following standards were in issue but not yet effective:

Standard		Effective date
GRAP 18	Segment reporting	1 April 2015
GRAP 20	Related party disclosures	not determined
GRAP 32	Service concessions arrangements, grantor	not determined
GRAP 105	Transfers of functions between entities under common control	1 April 2015
GRAP 106	Transfers of functions between entities not under common control	1 April 2015
GRAP 107	Mergers	1 April 2015
GRAP 108	Statutory receivables	not determined

All applicable standards will be adopted at its effective date.

Management is of the opinion that the impact of the application of the standards will be as follows:

GRAP 18

The statement will not have an effect on the financial position or performance of the board, industry segments may be reported on.

GRAP 20

This statement will not have an effect on the financial position, performance or disclosure of the board as the board currently subscribes to the requirements of this standard.

GRAP 32

The statement will not have an effect on the financial position, performance or disclosure of the board as the statement will not apply to the board.

GRAP 105

The statement will not have an effect on the financial position, performance or disclosure of the board as the statement will not apply to the board.

GRAP 106

The statement will not have an effect on the financial position, performance or disclosure of the board as the statement will not apply to the board.

GRAP 107

This statement will not have an effect

on the financial position, performance or disclosure of the board as the board does not envisage any mergers.

GRAP 108

This statement will not have an effect on the financial position, performance or disclosure of the board as the board currently subscribes to the requirements of this standard.

1.1.6 In the current year the Entity has adopted all revised standards and interpretations issued by the Accounting Standards Board (ASB) that are relevant to its operations, and effective. The adoption of these revised standards and interpretations has resulted in no changes to the accounting policies.

1.1.7 Use of estimates, judgements and assumptions made in the preparation of the financial statements In preparing the annual financial statements, management is required to make estimates and assumptions that affect the amounts represented in the annual financial statements and related disclosures. Use of available information and the application of judgement are inherent in the formation of estimates.

Significant estimates and judgements made relate to the measurement of impairment losses relating to trade and other receivables, residual values, useful lives and depreciation methods and asset impairment tests. The nature and carrying amounts of the items affected by these estimates, where applicable,

are indicated in the notes relating to these items.

Significant judgements include:

Impairment of trade receivables

The Board assesses its trade receivables for impairment at the end of each reporting period. In determining whether an impairment loss should be recorded in surplus or deficit, the Board makes judgements as to whether there is observable data indicating a measureable decrease in the estimated future cash flows from the financial asset.

Fair value estimation

The carrying value less impairment provision of trade receivables and payables are assumed to approximate their fair values due to the short term nature of these assets and liabilities.

Property, plant and equipment and Intangible assets

The board assesses the useful life and residual values of these assets based on the condition of the assets and the replacement policy of the Board.

Provisions and contingent liabilities

Management judgement is required when recognising and measuring provisions and when measuring contingent liabilities.

Provisions are discounted where the time value effect is material.

1.2 Policies and measurement basis

1.2.1 Going Concern

The financial statements have, based on the approval by the MEC for the retention of R9 368 000 (2014: R11 000 000) of the 2014/2015 fiscal year retained surplus to finance the budgeted shortfall in the 2015/2016 budget, been prepared on a going concern basis.

The following policies have been consistently applied in all material respects throughout the period except as indicated.

1.2.2 Revenue from exchange transactions Identification

Revenue is the gross inflow of economic benefits or service potential during the reporting period when those inflows result in an increase in net assets.

Revenue from exchange transactions refers to revenue that accrued to the board directly in return for services rendered / goods sold, the value of which approximates the consideration received or receivable. At the time of initial recognition the full amount of revenue is recognised. It is a subsequent event if the board does not enforce its obligation to collect the revenue.

Recognition

Revenue is recognised on the accrual basis to the extent that it is probable that economic benefits will flow to the Board and the revenue can be reliably measured.

Board inspectors' charge out

This represents the hourly charge out rate for board inspectors performing probities and application investigations.

The revenue is recognised on invoice for the hours the inspectors performed the duties of probity and investigations.

Exclusivity fees

Exclusivity fees represent fees paid by casino operators in terms of section 44A of the Western Cape Gambling and Racing Act (Act 4 of 1996) as amended. The revenue is recognised on invoice at the granting or renewal of a casino operator licence for a period of ten years from the first granting of a licence. The exclusivity fees of some casinos have since expired.

Interest received

Interest is recognised on a time proportion basis which takes into account the effective yield on the asset over the period it is expected to be held.

Investigation fees

This represents fees paid by licensed operators in terms of section 44 of the Western Cape Gambling and Racing Act (Act 4 of 1996) as amended.

The revenue is recognised on invoice at the granting or renewal of an operator licence.

Licence application fees

This represents a fee payable in terms of section 44 of the Western Cape

Gambling and Racing Act (Act 4 of 1996) as amended.

The revenue is recognised on invoice at time of application.

Operator's fee

Operator fees represent fees paid by route operators in terms of schedule 44C of the Western Cape Gambling and Racing Act (Act 4 of 1996) as amended. The revenue is recognised on invoice at the granting or renewal of a route operator licence.

Measurement

Revenue is measured at the fair value of the consideration received or receivable.

1.2.3 Revenue from non-exchange transactions

Government grants

This represents grants from government to meet budget obligations.

The grant is recognised as revenue at the time it is received.

1.2.4 Property, plant and equipment

The cost of an item of property, plant and equipment is recognized as an asset when:

- it is probable that future economic benefits associated with the item will flow to the board; and
- the cost of the item can be measured reliably.

Property, plant and equipment is measured at cost at the date of acquisition.

Costs include costs incurred initially to acquire or construct an item of property, plant and equipment and costs incurred subsequently to add to it.

If a replacement cost is recognised in the carrying amount of an item of property plant and equipment, the carrying amount of the replaced cost is derecognised.

Property, plant and equipment is carried at cost less accumulated depreciation and any impairment losses.

Property, plant and equipment is depreciated on the straight line basis over their expected useful lives to their estimated residual value.

The useful lives of property, plant and equipment have been assessed as follows:

Item	Useful life
Computer accessories	2 - 15 years
Computers	3 - 25 years
Equipment and furniture	2 - 25 years
Motor Vehicles	4 - 10 years
Cellular phones	2 - 6 years
Equipment less than R5 000	2 - 15 years

The residual values and useful lives of assets are reviewed and adjusted if appropriate at each statement of financial position date.

An asset's carrying amount is written down immediately to its recoverable amount if the carrying amount is greater than its estimated recoverable amount.

In assessing the remaining useful lives and residual values of property, plant and equipment, management have made judgements based on historical evidence as well as the current condition

of property, plant and equipment under its control.

Property, plant and equipment acquired at a cost of R250 or less per item are depreciated at 100% in the year it is acquired.

The residual value, useful life and depreciation method of each asset are reviewed at the end of each reporting period.

If the expectations differ from previous estimates, the change is accounted for as a change in accounting estimate.

The depreciation charge for each period is recognised in profit or loss unless it is included in the carrying amount of another asset.

Compensation from third parties for an item of property, plant and equipment that was impaired, lost or given up is recognised in surplus or deficit when the compensation becomes receivable.

The Items of property, plant and equipment are derecognised when the asset is disposed of or when there are no further economic benefits or service potential expected from the use of the asset. The gain or loss arising on the disposal or retirement of an item of property, plant and equipment is determined as the difference between the sales.

1.2.5 Intangible assets

An intangible asset is recognised as an asset when:

- it is probable that future economic benefits associated with the item will flow to the board; and
- the cost or fair value of the item can be measured reliably.

Intangible assets are initially recognised at cost at the date of acquisition. Intangible assets acquired at no cost shall be recognised at its fair value at the date of acquisition.

An intangible asset is carried at cost less accumulated depreciation and any impairment losses.

Intangible assets are amortised on the straight line basis over their expected useful lives to their estimated residual value.

Intangible assets are amortised on a straight line basis over its useful life at the following annual rates:

Item	Useful life
WCGRB Database software	10 years

The residual value, useful life and depreciation method of each asset are reviewed at the end of each reporting period.

If the expectations differ from previous estimates, the change is accounted for as a change in accounting estimate.

1.2.6 Employee benefits

1.2.6.1 Short term employee benefits

The cost of all short term employee benefits is recognised during the period in which the employee renders the related service.

The provisions for employee entitlements to salaries and annual leave represents the amount which the board has a present obligation to pay as a result of employees' service provided for at the reporting date. The provisions have been calculated at undiscounted amounts based on current salary rates.

1.2.6.2 Long term employee benefit

The board has an obligation to provide long-term service benefits to all of its employees. According to the policy of the long-term service allowance scheme, which the board instituted and operates, an employee is entitled to a cash allowance, calculated in terms of the

policy, after 10 years of continued service.

The board's liability is based on an actuarial valuation. The projected unit credit method is used to value the liabilities. Actuarial gains and losses on the long-term service awards are recognised in the statement of financial performance.

The amount recognised as a liability for long-term service awards is the net total of the following amounts: the present value of the defined benefit obligation at the reporting date; minus the fair value at the reporting date of plan assets (if any) out of which the obligations are to be settled directly.

The entity recognises the net total of the following amounts as expense or revenue, except to the extent that another Standard requires or permits their inclusion in the cost of an asset:

- current service cost;
- interest cost;
- the expected return on any plan assets and on any reimbursement right recognised as an asset;
- actuarial gains and losses, which is recognised immediately;
- past service cost, which is recognised immediately; and
- the effect of any curtailments or settlements.

Retirement benefit

Retirement benefits are provided for employees through a separate provident fund to which the board contributes.

The fund is regulated by the Pension Funds Act and is operated as a defined contribution plan, and is managed by an independent board of trustees.

Retirement benefits are determined by the contributions to the fund and contributions are charged against income in the year in which they become payable.

1.2.7 Trust funds

Trust funds represent deposits by gaming enterprises for the purposes of covering costs and defaults incurred in terms of section 34 of the Western Cape Gambling and Racing Act, 1996 (Act 4 of 1996), as amended.

1.2.8 Financial instruments

Classification

The board classifies financial assets and financial liabilities into the following categories:

- Financial assets.
- Financial liabilities.

Classification depends on the purpose for which the financial instruments were obtained / incurred and takes place at initial recognition.

Classification is re-assessed on an annual basis, except for derivatives and financial assets designated as at fair value through profit or loss, which shall not be classified out of the fair value through profit or loss category.

Initial recognition and measurement

Financial instruments are recognised initially when the board becomes a

party to the contractual provisions of the instruments.

The board classifies financial instruments, or their component parts, on initial recognition as a financial asset, a financial liability or an equity instrument in accordance with the substance of the contractual arrangement.

Financial instruments are measured initially at fair value.

For financial instruments which are not at fair value through profit or loss, transaction costs are included in the initial measurement of the instrument.

Subsequent measurement

Financial assets at amortised cost, subsequently measured at amortised cost, using the effective interest method, less accumulated impairment losses.

Financial liabilities consist of trade and other payables and Trust funds. They are categorised as financial liabilities held at amortised cost, are initially recognised at fair value and subsequently measured at amortised cost, using the effective interest method.

Impairment of financial assets

At each reporting date the board assesses all financial assets, other than those at fair value to determine whether there is objective evidence that a financial asset or group of financial assets has been impaired.

For amounts due to the board, significant financial difficulties of the debtor, probability that the debtor will enter bankruptcy and default of payments are all considered indicators of impairment.

Impairment losses are recognised in profit or loss.

Impairment losses are reversed when an increase in the financial asset's

recoverable amount can be related objectively to an event occurring after the impairment was recognised, subject to the restriction that the carrying amount of the financial asset at the date that the impairment is reversed shall not exceed what the carrying amount would have been had the impairment not been recognised.

Reversals of impairment losses are recognised in profit or loss.

Trade and other receivables

Trade and other receivables are measured at initial recognition at fair value, and are subsequently measured at amortised cost using the effective interest rate method. Appropriate allowances for estimated irrecoverable amounts are recognised in surplus or deficit when there is objective evidence that the asset is impaired. Significant financial difficulties of the debtor, probability that the debtor will enter bankruptcy or financial reorganisation, and default or delinquency in payments (more than 3 months overdue) are considered indicators that the trade receivable is impaired. The allowance recognised is measured as the difference between the asset's carrying amount and the present value of estimated future cash flows discounted at the effective interest rate computed at initial recognition.

The carrying amount of the asset is reduced through the use of a provision account, and the amount of the loss is recognised in surplus or deficit within operating expenses. When a trade receivable is uncollectable, it is written off against the provision account for trade receivables.

Subsequent recoveries of amounts previously written off are credited against operating expenses in surplus or deficit.

Trade and other payables

Trade payables are initially measured at fair value, and are subsequently measured at amortised cost, using the effective interest rate method.

Cash and cash equivalents

Cash and cash equivalents comprise cash at bank, in hand and short term fixed deposits. Cash and cash equivalents are measured at amortised cost with changes being included in surplus or deficit.

Impairment of financial assets

At each statement of financial position date an assessment is made whether there is any objective evidence of impairment of financial assets. If there is evidence then the recoverable amount is estimated and an impairment loss is recognised.

A financial asset is considered impaired if objective evidence indicates that one or more events have had a negative effect on the estimated future cash flows of that asset.

All impairment losses are recognised in the surplus or deficit.

1.2.9 Leases

A lease is classified as a finance lease if it transfers substantially all the risks and rewards incidental to ownership.

A lease is classified as an operating lease if it does not transfer substantially all the risks and rewards incidental to ownership.

Finance leases

Finance leases are recognised as assets and liabilities in the statement of financial position at amounts equal to the fair value of the leased property or, if lower,

the present value of the minimum lease payments. The corresponding liability to the lessor is included in the statement of financial position as a finance lease obligation.

The discount rate used in calculating the present value of the minimum lease payments is the prime interest rate.

The lease payments are apportioned between the finance charge and reduction of the outstanding liability. The finance charge is allocated to each period during the lease term so as to produce a constant periodic rate of return on the remaining balance of the liability.

Operating leases

Operating lease payments are recognised as an expense on a straight-line basis over the lease term.

Any contingent rents are expensed in the period they are incurred.

1.2.10 Unauthorised, irregular, fruitless and wasteful expenditure

In terms of section 55(2)(b)(i) of the Public Finance Management Act, 1999 the financial statements must include particulars of any unauthorised, irregular, fruitless and wasteful expenditure.

All unauthorised, irregular and fruitless and wasteful expenditure is charged against income in the period in which they are incurred.

1.2.11 Inventory

Inventory is stated at the lower of cost or net realisable value while cost is determined on a first-in-first-out basis. Net realisable value represents the estimated selling price in the ordinary course of business less any costs incurred in selling and distribution.

Inventory comprise of stationery and

computer consumables that shall be consumed within a short-term period in the normal business of the board and not held for resale. Losses and write-downs due to obsolescence or shrinkage are recognised through the surplus or deficit.

1.2.12 Taxation

The board's income is exempt from taxation in terms of Section 10(1)(cA) (i) of the Income Tax Act, 1962.

1.2.13 Contingent Liabilities

Contingent liabilities are possible obligations that arose from past events and whose existence will be confirmed by the occurrence or non occurrence of one or more uncertain future events not wholly within the control of the board; or a present obligation that arises from past events but is not recognised because it is not probable that an outflow of resources embodying economic benefits will be required to settle the obligation or the amount of the obligation cannot be measured with sufficient reliability.

1.2.14 Related parties

Individuals as well as their close family members and /or entities are related parties if one party has the ability, directly or indirectly, to control or jointly control influence over the other party in making financial and/or operating decisions.

Key management personnel are defined as the Chief Executive Officer and all other management reporting directly to the Chief Executive Officer or as designated by the Chief Executive Officer.

The Western Cape Gambling and Racing Board operates as a Provincial Public Entity with its parent department being The Western Cape Provincial Treasury and is therefore regarded as a related party.

The board operates in an economic sector currently dominated by entities directly or indirectly owned by the South African Government. As a consequence of the constitutional independence of the three spheres of government in South Africa, entities within the national, provincial and local sphere of government are considered to be related parties.

Management includes those persons responsible for planning, directing and controlling the activities of the board, including those charged with the governance of the board in accordance with legislation, in instances where they are required to perform such functions.

Transactions with related parties are recorded at cost on the accrual basis in the period in which it occurred.

1.2.15 Comparative figures

Where necessary, comparative figures have been adjusted to conform to changes in presentation in the current year.

1.2.16 Provisions and contingencies

The board recognises provisions when it has a present obligation as a result of a past event and it is probable that an outflow of resources embodying economic benefits will be required to settle the obligation and a reliable estimate can be made of the obligation.

Contingencies are not recognised but disclosed separately when applicable.

Notes to the Annual Financial Statements for the year ended 31 March 2015 (continued)

2. Cash and cash equivalents

	2015 R	2014 R
Current account -Nedbank	9 464 249	13 128 365
Short term fixed deposit	10 000 000	-
Petty cash	4 000	4 000
Total	<u>19 468 249</u>	<u>13 132 365</u>
Less:		
Amount payable to Trust funds (securities)	567 625	-
Amount payable to Trust funds (trusts)	13 825	(2 080)
Total	<u><u>18 886 800</u></u>	<u><u>13 134 445</u></u>

3. Inventories

	2015 R	2014 R
Stationery and computer consumables on hand	<u><u>34 552</u></u>	<u><u>27 315</u></u>

4. Trade and other receivables

	2015 R	2014 R
Amounts due in respect of trading operations	1 218 249	230 515
Amounts due in respect of other activities	174 083	464 634
	<u>1 392 332</u>	<u>695 150</u>
Less provision for doubtful debts	-	-
	<u>1 392 332</u>	<u>695 150</u>

The maximum exposure to credit risk at the reporting date is the carrying value of each class of receivables mentioned above.

The amounts are subject to the board's standard credit terms and are due within a maximum of either 30 days or 60 days after month end depending on the class of debtor. Interest has not been charged on these accounts.

Fines imposed by the CEO can be appealed to the board and these amounts are collected after the appeal process has run its course which has the effect of some fines remaining outstanding past the standard credit terms of 30 days or 60 days.

Trade and other receivables can be analysed as follows:

Neither past due nor impaired	1 391 887	563 460
Past due but not impaired	445	131 690
Past due and impaired	-	-
	<u>1 392 332</u>	<u>695 150</u>

The credit quality of financial assets that are neither past due nor impaired can be assessed by reference to the internal credit ratings:

Group 1 - new or existing customers with transactions less than 60 days

Group 2 - existing customers with transactions more than 60 days but with no defaults in the past.

Group 3 - existing customers with transactions more than 60 days with some default in the past. All defaults are fully recoverable.

Trade and other receivables.

Counterparties without external credit rating

Group 1	1 391 006	520 470
Group 2	881	-
Group 3	-	-
	<u>1 391 887</u>	<u>520 470</u>
Past due but not impaired	<u>445</u>	<u>131 690</u>

Notes to the Annual Financial Statements for the year ended 31 March 2015 (continued)

	2015 R	2014 R

As at 31 March 2015, trade receivables of R445 (2014: R131 690) were past due but not impaired. These relate to existing licence holders with no defaults in the past. All the amounts were fully recovered. The age analysis of these trade receivables is as follows

90 days	445	131 690

The movement in the provision for doubtful debts is as follows:

Opening balance	-	55 290
Amounts written off during the year	-	55 290
Closing balance	-	-

The board's credit risk is primarily attributable to its trade and other receivables. The amount presented in the statement of financial position is net of allowances for doubtful receivables, estimated by the board's management based on prior experience and the current economic environment.

The board holds R8 017 784 (2014: R5 875 707) in trust from its debtors and is able to withdraw funds from the trust accounts for amounts due to the board.

Consequently, the majority of the board's trade and other receivables are secured by the trust accounts in possession of the board.

The credit risk on liquid funds is limited because the counter parties are banks with high credit ratings assigned by international credit rating agencies.

The board holds no specific collateral for its credit risk exposure other than the trust accounts

The board has no significant concentration of credit risk.

5. Trust funds

	2015 R	2014 R
Trust funds (securities)	7 983 010	6 486 186
Trust funds (trusts)	8 003 959	5 877 787
Total	<u>15 986 969</u>	<u>12 363 973</u>
Add:		
Amount (payable) / receivable to/from current account		
Securities	567 625	-
Trusts	13 825	(2 080)
Total	<u>16 568 419</u>	<u>12 361 893</u>
Currently disclosed in the financial statements		
Current assets		
Trust funds (securities)	8 550 635	6 486 186
Trust funds (trusts)	8 017 784	5 875 707
Total	<u>16 568 419</u>	<u>12 361 893</u>
Current liabilities		
Trust funds (securities)	8 550 635	6 486 186
Trust funds (trusts)	8 017 784	5 875 707
Total	<u>16 568 419</u>	<u>12 361 893</u>

Notes to the Annual Financial Statements for the year ended 31 March 2015 (continued)

6. Property, plant and equipment 2015

	Computer Accessories	Computers	Leased Assets	Equipment & Furniture	Motor Vehicles	Equipment at cost < R5 000	Total
Gross carrying amount at beginning of year	548 957	3 570 197	20 193	2 888 169	230 000	446 693	7 704 209
Accumulated depreciation at beginning of year	(309 662)	(2 157 059)	(11 472)	(2 346 442)	(197 031)	(195 745)	(5 217 410)
Net carrying amount at beginning of year	239 296	1 413 138	8 721	541 727	32 969	250 948	2 486 799
Movements during the year							
Acquisitions and transfers in	62 713	241 333	6 987	511 623	-	29 068	851 723
Depreciation expensed for the year	(190 764)	(886 505)	(9 302)	(263 219)	21 813	(80 308)	(1 408 285)
Disposals and transfers out	(310)	(24 385)	-	(7 011)	-	(9 352)	(41 059)
Net carrying amount at end of year	110 934	743 581	6 406	783 120	54 782	190 356	1 889 178
Gross carrying amount at end of year	598 245	2 753 764	27 180	3 300 187	230 000	455 984	7 365 359
Accumulated depreciation at end of year	(487 311)	(2 010 183)	(20 774)	(2 517 067)	(175 218)	(265 628)	(5 476 181)

Notes to the Annual Financial Statements for the year ended 31 March 2015 (continued)

6. Property, plant and equipment 2014 (continued)

	Computer Accessories	Computers	Leased Assets	Equipment & Furniture	Motor Vehicles	Equipment at cost < R5 000	Total
Gross carrying amount at beginning of year	544 658	4 505 503	70 263	3 039 036	230 000	523 850	8 913 310
Accumulated depreciation at beginning of year	(378 155)	(3 010 676)	(51 439)	(2 269 540)	(161 216)	(363 686)	(6 234 712)
Net carrying amount at beginning of year	166 503	1 494 827	18 824	769 497	68 784	160 164	2 678 598
Movements during the year							
Acquisitions and transfers in	211 702	370 980	-	16 200	-	105 482	704 364
Depreciation expensed for the year	(135 703)	(442 512)	(10 102)	(242 841)	(35 815)	(11 823)	(878 796)
Disposals and transfers out	(3 206)	(10 157)	-	(1 128)	-	(2 875)	(17 366)
Net carrying amount at end of year	239 296	1 413 139	8 721	541 727	32 969	250 948	2 486 800
Gross carrying amount at end of year	548 957	3 570 197	20 193	2 888 169	230 000	446 693	7 704 209
Accumulated depreciation at end of year	(309 662)	(2 157 059)	(11 472)	(2 346 442)	(197 031)	(195 745)	(5 217 410)

None of the board's assets are pledged as security.

Notes to the Annual Financial Statements for the year ended 31 March 2015 (continued)

7. Intangible assets

	2015 R	2014 R
Computer Software	Total	Total
Gross carrying amount at beginning of year	61 275	61 275
Accumulated amortisation at beginning of year	(8 681)	(2 553)
Net carrying amount at beginning of year	52 594	58 722
Movements during the year		
Acquisitions and transfers in	-	-
Amortisation expensed for the year	(6 128)	(6 128)
Net carrying amount at end of year	46 466	52 594
Gross carrying amount at end of year	61 275	61 275
Accumulated amortisation at end of year	(14 808)	(8 681)

8. Trade and other payables

Accruals for accounts payable	2 104 027	1 412 494
Finance lease obligations	5 359	9 099
WCG and WP Racing Club taxes and levies	1 423 787	755 702
Surplus payable to WCG	6 701 177	64 343
Current year	6 701 177	464 343
Adjustment to surplus due prior period error	-	(400 000)
	<u>10 234 350</u>	<u>2 241 638</u>

9. Provision

Opening balance	1 454 712	300 000
Additional provision during the year	54 812	1 454 712
	<u>1 509 524</u>	<u>1 754 712</u>
Amounts written off during the year	660 000	300 000
Closing balance	<u>849 524</u>	<u>1 454 712</u>

The provision represents:

Awards by the CCMA to employees. The board is appealing the CCMA ruling in the Labour Court.

9.1 CCMA cases

The Manager: Legal Services and the Manager: Human Resources were awarded R229 645.26 and R165 467.13 respectively by the CCMA. The labour court upheld the the finding and included interest plus costs on the contention that they were treated unfairly by being excluded from the board's progression policy.

The interest calculated for the year on the unpaid amount as at 31 March 2015 amounted to R44 121 with the additional salary as at 31 March 2015 being R10 691.

Employees were awarded one year's housing allowance in the amount of R399 600 on the contention that the board approved the housing allowance policy but that the implementation thereof was delayed by the Minister.

10. Employee benefits

	2015 R	2014 R
Employee Benefit Obligations:		
Accrual for Leave pay	1 038 049	1 031 321
Accrual for bonus	364 082	310 929
	<u>1 402 131</u>	<u>1 342 250</u>
Current portion of long service awards	95 000	77 000
	<u><u>1 497 131</u></u>	<u><u>1 419 250</u></u>

Employee Benefit Obligations: Long Service Awards

As per government gazette an employee shall qualify for long service awards in terms of leave days credits for the various periods of continuous service completed at the same employer. The conversion is based on a 12 months working year and therefore the benefits awarded can be expressed as follows:

Completed Years of Service	Total Long Service Benefit Award	Formula Used to Calculate Total Long Service Benefit Award
10	One Month's Salary	$(1/12) \times \text{Annual Salary} = 8.33\%$

Long service benefits are awarded in the form of a 13th cheque (equivalent to one month's additional salary) that is awarded to employees upon completion of 10 years in service. No benefit is payable upon completion of subsequent 10 yearly intervals, i.e. 20, 30 or 40 years of service. We have converted the benefit into a percentage of the employee's annual salary. The conversion is based on a 12 months working year and therefore the benefits awarded can be expressed as follows:

10. Employee benefits (continued)

Valuation of assets

The long service awards liability of the board is unfunded. No dedicated assets have been set aside to meet this liability.

The amounts recognised in the statement of financial position are as follows:

Carrying value

	2015 R	2014 R
Present value of the defined benefit obligation	<u>435 000</u>	<u>458 000</u>
Changes in the present value of the defined benefit obligation are as follows:		
Opening Balance	458 000	400 000
Current Service Cost	85 000	77 000
Interest Cost	39 000	30 000
Benefits Paid	(91 481)	(42 635)
Actuarial Gain	(55 519)	(6 365)
	<u>435 000</u>	<u>458 000</u>
Current liability	95 000	77 000
Non-current liability	<u>340 000</u>	<u>381 000</u>
Net expenses recognised in the statement of financial performance:		
Current Service Cost	85 000	77 000
Interest Cost	39 000	30 000
Actuarial Gain	(55 519)	(6 365)
	<u>68 481</u>	<u>100 635</u>

	2015	2014

Key assumptions used

Assumptions used at the reporting date:

Discount rate	7.39%	8.18%
Consumer price inflation (CPI)	5.56%	6.36%
Normal salary increase rate	6.56%	7.36%
Net effective discount rate	0.78%	0.76%

Promotional Salary Increase Rates

	Age band	Promotional Increase

Promotional Salary Increase Rates

20-24	5%
25-29	4%
30-34	3%
35-39	2%
40-44	1%
45 and over	0%

	Age band	“Decrement for Males NRA 65”	“Decrement for Females NRA 65”

Early Retirement

20-54	0%	0%
55-59	5%	10%
60-64	5%	10%
65	100%	100%

	Age band	Withdrawal rates Male	Withdrawal rates Female

Withdrawal Decrements

20-24	16%	24%
25-29	12%	18%
30-34	10%	15%
35-39	8%	10%
40-44	6%	6%
45-49	4%	4%
50-54	2%	2%
55-59	1%	1%
60 and over	0%	0%

Mortality Rates

Mortality before retirement has been based on the SA 85-90 mortality tables. These are the most commonly used tables in the industry.

Normal Retirement Age:

The normal retirement age for all active employees was assumed to be 65 years.

Sensitivity Analysis

Withdrawal Rate

The effect of 20% p.a. change in the assumed level of withdrawal rates is as follows:

	-20% Withdrawal rate	Valuation Assumption	+20% Withdrawal rate

Total Accrued Liability
Current Service Cost
Interest Cost

452 000	435 000	418 000
76 000	72 000	68 000
33 000	31 000	30 000

Normal Salary Inflation

The cost of the long service awards is dependent on the increase in the annual salaries paid to employees.

The rate at which salaries increase will thus have a direct effect on the long service awards liability.

The effect of a 1% p.a. change in the normal salary inflation assumption is as follows:

	“1% point decrease”	Current valuation percentage	“1% point increase”
Total Accrued Liability	424 000	435 000	446 000
Current Service Cost	69 000	72 000	75 000
Interest Cost	31 000	31 000	32 000

The liability amounts for the current annual reporting period and previous reporting period are as follows:

	2015	2014
Present value of obligation	<u>435 000</u>	<u>458 000</u>

Notes to the Annual Financial Statements for the year ended 31 March 2015 (continued)

11. Emoluments of board members and executive

	Salary R	Fees R	Retire. Fund R	Bonus R	Other R	Total R
2015						
Board members						
Ms A Lapoorta	-	200 739	-	-	17 477	218 216
Mr D Polovin	-	209 655	-	-	17 730	227 385
Mr TC Arendse	-	186 829	-	-	17 321	204 150
Mr D Fredericks	-	207 294	-	-	18 811	226 106
Mr DT Lakay	-	25 960	-	-	1 976	27 937
Mr H Malila (Provincial Treasury Official)	-	-	-	-	21 722	21 722
Ms US Deglon	-	157 667	-	-	21 363	179 029
Ms I Du Plessis	-	-	-	-	3 011	3 011
	-	988 145	-	-	119 412	1 107 556
Executive						
Chief Executive Officer	1 010 035	-	54 572	61 084	48 763	1 174 454
Manager: Legal Services	789 417	-	42 057	55 407	57 939	944 819
HOD: Admin. and Finance	858 255	-	46 488	70 854	34 080	1 009 678
HOD: Licensing	788 890	-	42 584	64 799	22 081	918 354
HOD: Compliance	800 832	-	43 771	66 757	80 747	992 107
HOD: Racing and Betting	189 755	-	9 769	22 896	36 860	259 280
HOD: Information Tech.	647 223	-	34 927	55 805	49 573	787 527
Manager: Human Resources	598 874	-	31 987	49 031	19 510	699 402
	5 683 283	-	306 155	446 633	349 552	6 785 623
2014						
Board members						
Ms A Lapoorta	-	127 647	-	-	28 828	156 475
Mr D Polovin	-	124 241	-	-	12 316	136 557
Mr TC Arendse	-	10 970	-	-	512	11 483
Mr D Fredericks	-	142 412	-	-	14 536	156 949
Mr H Malila (Provincial Treasury Official)	-	-	-	-	29 731	29 731
Ms US Deglon	-	89 810	-	-	9 352	99 162
Mr RI Kingwill	-	95 132	-	-	11 015	106 147
Prof TS Madima	-	41 829	-	-	-	41 829
	-	632 042	-	-	106 291	738 333
Executive						
Chief Executive Officer	703 120	-	51 152	91 099	214 082	1 059 452
Manager: Legal Services	466 915	-	33 170	53 377	94 569	648 031
HOD: Admin. and Finance	546 468	-	36 507	60 575	127 720	771 270
HOD: Licensing	549 333	-	39 495	60 560	138 547	787 935
HOD: Compliance	549 333	-	39 495	60 560	179 032	828 421
HOD: Racing and Betting	484 947	-	34 797	56 256	184 310	760 310
HOD: Information Tech.	511 571	-	37 114	55 904	153 424	758 013
Manager: Human Resources	375 920	-	26 098	42 192	65 678	509 888
	4 187 606	-	297 829	480 524	1 157 362	6 123 321

12. Lease arrangements

Finance lease arrangements

Minimum lease payments under finance leases

At the statement of financial position date, the board had outstanding commitments under non cancellable leases which fall due as follows:

	2015 R	2014 R
Minimum lease payments due		
Within one year	3 840	9 497
In the second to fifth year inclusive	1 920	-
	<u>5 760</u>	<u>9 497</u>
Future Finance Charges		
Within one year	350	398
In the second to fifth year inclusive	51	-
	<u>401</u>	<u>398</u>
Present value of minimum lease payments due	<u>5 359</u>	<u>9 099</u>

The board leases cellular phones and electronic tablets on fixed term contracts. The leases were classified as finance leases because all of the risks and rewards of ownership have substantially been transferred to the board. The average term of these contracts is two years.

Operating lease arrangements

Minimum lease payments under operating leases

At the statement of financial position date, the board had outstanding commitments under non-cancellable operating leases, which fall due as follows:

Within one year	150 512	101 789
In the second to fifth year inclusive	7 323	84 794
	<u>157 835</u>	<u>186 582</u>

Operating lease payments represent rentals payable by the board for equipment hire.

13. Retirement benefit plan

The board operates a single retirement benefit plan domiciled in the Republic of South Africa and is governed by the Pension Funds Act, 1956 (Act no. 24 of 1956). All permanent staff are covered by the retirement benefit plan.

The board operates a defined contribution retirement plan for all permanent staff. The assets of the fund are held separate from those of the board, in funds under the control of trustees.

The total cost charged to income of R2 642 993 (2014: R2 585 630) represents contributions payable to the fund as specified in the rules of the fund.

14. Related party transactions

Related party relationships exist within the Board. During the year all purchasing and selling transactions were concluded at arms length. Details of related parties and related party transactions are as follows:

Related party	Related party transaction
Western Cape Provincial MEC Finance - Minister Dr IH Meyer (Minister responsible for Gambling)	No direct transactions
Western Cape Provincial MEC Finance, Economic Development and Tourism - Minister A Winde (Past MEC responsible for Gambling)	No direct transactions
Western Cape Provincial Head Official: Provincial Treasury Mr Z Hoosain (Provincial Treasury Department responsible for Gambling)	No direct transactions
Past Western Cape Provincial Head Official: Provincial Treasury Dr JC Stegmann (Past Head of Provincial Treasury Department responsible for Gambling)	No direct transactions
Western Cape Provincial Treasury (Provincial Treasury Department responsible for Gambling)	Taxes and levies as reflected in note 15
Western Cape Provincial Department of Economic Development and Tourism (Department within the portfolio of Minister A Winde)	No direct transactions
Members of the Board	Fees for attendance of meetings as reflected in note 11
Executive Management of the Board	Remuneration as reflected in note 11
Western Cape Provincial Department of Transport and Public Works	The Board occupies a building free of charge managed by the Department of Transport and Public Works
Department of the Premier	The Board received corporate services free of charge from Enterprise Risk Management and Legal services.

Notes to the Annual Financial Statements for the year ended 31 March 2015 (continued)

15. Taxes and levies collected during the year

	2015 R	2014 R
Provincial taxes		
Casino	409 061 070	343 912 425
Horse racing and betting	50 917 960	50 372 364
Limited payout machines	76 004 555	64 749 320
	<u>535 983 585</u>	<u>459 034 109</u>
Levies		
Casino	2 211 154	1 850 829
Horse racing	294 405	289 321
Limited payout machines	567 420	516 680
	<u>3 072 979</u>	<u>2 656 830</u>
Interest, fines and penalties		
Casino	29 300	7 500
Horse racing	103 083	371 998
Limited payout machines	248 164	295 350
	<u>380 547</u>	<u>674 848</u>
Total collected	<u>539 437 111</u>	<u>462 365 787</u>
Distributable to:		
Provincial Government Western Cape	522 835 558	444 232 989
National Responsible Gambling Programme	89 905	159 592
Western Province Racing Club (Gold Circle as agents)	16 511 648	17 973 206
	<u>539 437 111</u>	<u>462 365 787</u>

16. Cash flow statement

a) Cash and cash equivalents

Cash and cash equivalents consist of cash on hand and balances with banks. Cash and cash equivalents included in the cash flow statement comprise the following statement of amounts indicating financial position:

Cash on hand and balances with banks	18 886 800	13 134 445
Cash at banks for trust funds (refer note 5)	16 568 419	12 361 893
	<u>35 455 219</u>	<u>25 496 338</u>

b) Property, plant and equipment

During the period, the board acquired property, plant and equipment and intangible assets with an aggregate cost of R851 723.

Cash payments of R851 723 were made to purchase property, plant and equipment and intangible assets.

c) Reconciliation of net cash flows from operating activities to surplus.

	2015 R	2014 R
Surplus	5 069 177	7 898 343
Non cash movements		
Depreciation - tangible assets	1 408 285	878 797
Amortization - intangible assets	6 128	6 128
Loss / (Gains) on disposal of property, plant and equipment	26 052	(3 647)
Operating cash flows before working capital changes	6 509 641	8 779 619
Working Capital	543 772	1 437 859
(Decrease) / Increase in payables	7 992 712	(13 013 033)
(Increase) in other current assets	60 620	46 633
(Increase) / Decrease in inventories	(7 237)	3 995
(Increase) / Decrease in receivables	(697 183)	1 554 511
Increase / (Decrease) in provisions	(605 188)	1 154 712
Increase / (Decrease) in employee benefits liabilities	36 881	273 647
(Increase) / Decrease in Surplus payable to WCG	(6 236 834)	11 417 394
Net cash flows from operating activities	<u>7 053 413</u>	<u>10 217 478</u>

17. Change in estimates

An assessment has been made of the useful life of the Board's tangible assets effective 31 March 2015.

Management is of the opinion that the useful lives of the assets are in line with the current circumstances.

The change in useful life has led to a decrease in depreciation as the changes were applied prospectively.

The effect in the current year is an increase in net surplus of R54 782, resulting in a future decrease in net surplus of R54 782 over the next two years.

18. Financial Risk Management

Interest rate management

The Board is not exposed to any material interest risk and as a consequence does not pay any material amounts of interest.

Cash funds are managed to daily operational needs and surplus funds are placed at favourable rates with reputable financial institutions in South Africa.

Credit risk management

Potential concentrations of credit risk consist primarily of cash investments, trade receivables and short term receivables.

Short term cash surpluses are invested with major banks of high quality credit standing.

As at 31 March 2015, management did not consider there to be any significant concentration of risk which had not been adequately provided for.

Notes to the Annual Financial Statements for the year ended 31 March 2015 (continued)

	2015 R	2014 R
Maximum exposure to credit risk at reporting date		
Cash and Cash equivalents	18 886 800	13 134 445
Trade and other receivables	1 392 332	695 150
Trust Funds (securities)	8 550 635	6 486 186
Trust Funds (trust)	8 017 784	5 875 707

Liquidity risk

The Board has minimised its liquidity risk by ensuring that it has adequate banking facilities and funds in trust for any claim against its trade receivables.

Maximum exposure to liquidity risk at reporting date		
Trade and other payables	10 234 350	2 241 638
Trust Funds (securities)	8 550 635	6 486 186
Trust Funds (trust)	8 017 784	5 875 707

Fair value of financial instruments

The carrying amounts reported in the statement of financial position for trade and other receivables, cash and cash equivalents, trade and other payables, provisions and financial liabilities approximate fair value.

19. Government grant

The Board received a grant from the Western Cape Government of	<u>10 406 000</u>	<u>10 326 000</u>

The grant was to assist in funding the loss of the exclusivity fee and had no conditions attached to it.

The grant was recognised in surplus on receipt thereof.

20. Financial Instrument

In accordance with GRAP 104.45 the financial liabilities and assets of the board are classified as follows:

	Classification	2015 R	2014 R
Financial Assets			
Financial Instruments at amortised cost:			
Cash and Cash equivalents	Financial Instruments at amortised cost	18 886 800	13 134 445
Trade and other receivables	Financial Instruments at amortised cost	1 392 332	695 150
Trust Funds (securities)	Financial Instruments at amortised cost	8 550 635	6 486 186
Trust Funds (trust)	Financial Instruments at amortised cost	8 017 784	5 875 707
Total Financial Assets		<u>36 847 551</u>	<u>26 191 488</u>
Financial Liability			
Financial Instruments at amortised cost:			
Trade and other payables	Financial Instruments at amortised cost	10 234 350	2 241 638
Trust Funds (securities)	Financial Instruments at amortised cost	8 550 635	6 486 186
Trust Funds (trust)	Financial Instruments at amortised cost	8 017 784	5 875 707
Total Financial Liability		<u>26 802 769</u>	<u>14 603 531</u>

21. Contingencies

The Labour court found in favour of the Managers: Legal Services and Human Resources and ordered that the Board pay their legal fees. The Board is reviewing the judgement and may decide to take the ruling under appeal. The amount for the employees' legal fees cannot accurately be estimated.

22. Commitments

The board does not have any commitments for disclosure as at 31 March 2015

Notes to the Annual Financial Statements for the year ended 31 March 2015 (continued)

23. Net surplus for the year

	2015 R	2014 R
Revenue	48 238 847	45 808 426
Exchange	37 832 847	35 482 426
Actuarial Gain on employee benefits	55 519	6 365
Board inspectors' charge out	5 968 628	5 145 166
Exclusivity fees	1 715 072	1 573 461
Investment income	1 293 113	1 038 346
Investigation fees	20 715 902	20 202 257
Licence application fees	2 677 410	2 429 150
Operator's fee	5 347 610	4 906 064
Profit on disposal of assets	-	3 647
Sale of notes and sundry	24 459	134 980
Legal fees recoverable	35 134	42 990
Non exchange	10 406 000	10 326 000
Government grant	10 406 000	10 326 000
Expenditure	43 169 670	37 910 083
Depreciation	1 408 285	878 796
Computer accessories	190 764	135 703
Computers	886 505	442 512
Motor Vehicles	(21 813)	35 815
Equipment at cost less than R5 000	80 308	11 823
Leased Assets	9 302	10 102
Equipment & furniture	263 219	242 841
Amortisation - Intangible assets	6 128	6 128
Elimination of illegal gambling operations	131 061	174 009
Destruction of illegal devices	7 500	7 500
Informer rewards	8 750	26 000
Storage	114 811	140 509
Board awareness programmes	1 294 556	-
Finance costs	83 811	51 257
Legal fees	496 911	1 367 895
Loss on disposal of assets	26 052	-
Rental of parking bays and storage	113 168	76 671
Employee related costs	31 284 435	27 898 796
Travel and subsistence	2 365 080	2 050 623
Other	5 960 183	5 405 909
Advertising	323 229	5 430
Advisors	535 581	188 730
Audit fees	1 441 894	1 111 250
External audit fees - current year	1 124 185	825 526
Internal audit fees - current year	317 709	285 724
Bank fees	14 300	12 533
Computer software annual licences	398 349	556 208
Conference & membership fees	332 214	192 723
Consumables	82 534	110 798
Courier services	9 864	17 851
Entertainment	37 899	85 597
Insurance	282 719	281 670
Motor vehicle	27 734	38 673
Postage	2 379	4 809
Publications	17 488	15 507
Recruitment	178 564	186 032
Rental of equipment	349 762	297 276
Repairs and maintenance	574 134	966 430
Equipment	145 240	224 327
Premises	428 894	742 104
Services - Transcriptions / Translations	8 712	78 871
Security services	8 666	7 105
Skills development levy	283 157	257 962
Stationery	293 337	245 228
Telephones and communication	621 964	604 140
Telephones	10 472	42 284
Cellular telephones	281 390	277 380
Facsimile	21 899	22 116
Internet	307 205	256 818
Telkom network line	998	5 542
Training	135 702	141 086
Net surplus for the year	5 069 177	7 898 344

Vir addisionele afskrifte van hierdie verslag, tree asseblief in verbinding met:

Wes-Kaapse Raad op Dobbelary en Wedrenne
Seafare House, Oranjestraat 68, Tuine, Kaapstad 8001
Posbus 8175, Roggebaai 8012

Tel: +27 21 480 7400 **Faks:** +27 21 422 2603

E-pos: ceo@wcgrb.co.za www.wcgrb.co.za

Engelse en isiXhosa weergawes van hierdie publikasie is op versoek beskikbaar